

بهائت ز دای زهبران شیه

استفتاء از محترم قدس حضرت آیه الله العظمی آقای بروجردی قدس سره
که بر حسب تقاضای عدّه از نوینین حضرت آیه الله العظمی آقای بکبایگان مدظلّه العالی
ذیل آراء مرقوم فرموده اند

۱ فرم ۱۳۷۴

حضرت آیه الله العظمی آقا بروجردی مدظلّه العالی مع رؤس المسلمین بجنّه و اول
جه می فرماید راجع معاشرت و معامله با بها ئیان از قبیر اکل و شرب با آنها و بهمان
کردن آنها و بهمان آنان رفتن وزن دادن با آنان وزن گرفتن از آنها و دخول در معاملات آنها
و راه دادن آنها بجهان مسلمین و خرید و فروش با آنها و کرایه و اجاره دادن املاک
و وسائط نقلیه با آنها و استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وسائط نقلیه از آنها و مساجد زرد آنها
و اصلاح سر و صورت آنان و کار کردن بر آنها مجاناً و یا تحت هر یک از عناوین
معاملات شرعیّه از قبیر جعله و مزارعه و مساقات و شرکت و صلح و کفایت امور
از اینها معاشرت و معامله با آنهاست یعنی است نظر شریف مرقوم در این مورد **ظلم**
بسه قالی

لازم است مسلمین نسبت با این فرقه معاشرت و معامله و معاملات
ترک کنند فقط از مسلمین تقاضای ارامش و عفتک استقامت
از دست ندهند **بسم الله الرحمن الرحیم**

تجوی که حضرت آیه الله العظمی آقای بروجردی قدس سره فرموده اند در این نسبت با این فرقه
معاشرت و معامله و مساجد ترک کنند و از عموم مسلمین تقاضای ارامش و عفتک استقامت
خداوند تعالی برادران خود فرزندانشان **بسم الله الرحمن الرحیم**

به اهتمام

سید علیرضا علوی طباطبایی بروجردی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راه دین زین رو پر از شور و شریست
که نه راه هر مُخَنَّث گوهریست

بہائیت زدائی رہبران شیعه

آنچه باید دربارهٔ بہائیان مراعات کرد

بہ اہتمام

سیدعلیرضا علوی طباطبائی بروجردی

سرشناسه : علوی طباطبایی ، سید علیرضا .
عنوان و نام پدید آورنده : بهائیت زدایی رهبران شیعه : آنچه باید درباره بهائیان مراعات کرد/ به اهتمام
سید علیرضا علوی طباطبایی بروجردی
مشخصات نشر : تهران : راه نیکان ، ۱۳۸۹ .
مشخصات ظاهری : ۸۸ ص : مصور نمونه
شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۹۸-۳۷-۱
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
موضوع : بهائیگری
موضوع : بهائیگری -- دفاعیه ها و ردیه ها
موضوع : شیعه -- دفاعیه ها و ردیه ها
رده بندی کنگره : ۱۳۸۹ ب۹ ع۸ / BP ۳۶۵
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۵۶۴
شماره کتابشناسی ملی : ۲۰۹۱۶۰۲

نشر راه نیکان

بخش فرق

بهائیت زدایی رهبران شیعه

به اهتمام : سید علیرضا علوی طباطبایی

چاپ اول : ۱۳۸۹ شمارگان : ۲۰۰۰ نسخه

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۹۸-۳۷-۱ ISBN : 978-964-2998-37-1

قیمت : ۱۸۰۰ تومان

شماره ثبت مجوز : ۱۰۷۷۷۹۶

Info@nashr-nikan.com
www.rahenikan.com

سخن ناشر

جامع‌ترین دین ابراهیمی که تا آخرین غروب دنیا کفایت‌کننده جامعه دینی می‌باشد، **آخرین دین آسمانی**، **آخرین پیامبر آسمانی**، آخرین کتاب آسمانی، **اسلام** است.

اسلام ناب، همان **اسلام اهل بیت** - **علیهم‌السلام** - می‌باشد که با استمرار امامت تأمین‌کننده نبوت، تا صبح ظهور حضرت قائم آل محمد منجی آسمانی - **عجل‌الله تعالی فرجه‌الشریف** - است و بهترین تعریف‌کننده خصوصیت‌های الهی ختمی مرتبتی پیامبر اکرم می‌باشد.

در حقیقت مهدویت با اصل اصیل **مرجعیت** نواب دوران غیبت کبری حافظ حوزه اسلام و قواعد مسلمانی است. نه فقط دین مبین را از خطر منحرفان حفظ می‌کند بلکه در مقابل **فتنه دین‌سازی**، پیامبر و امام‌تراشی مانند امام معصوم تا سرحد تبعید با محرومیت‌های بدتر از مرگ و شهادت می‌ایستد. چنانکه به‌گواهی تاریخ ایستاده‌اند.

رساله‌ای که در دست دارید بهترین دلیل ادعای ما است. که مرجعیت شیعه جان برکف بدون هیچ مصلحت، ترس و بیمی در مقابل فتنه،

دینی‌سازی استعمار جهانی ایستاده و می‌ایستد چاپ و انتشار نه فقط افتخارمان می‌باشد که در کنار سایر انجام وظایف صورت گرفته تقدیم جامعه اسلامی شیعی می‌نمائیم. بل نشان تبراى مادر تکمیل نعمت تولایمان می‌باشد. امید آن داریم مقبول نظر حضرت سلیمان ملک جان، جانِ جانِ جانان، یوسف فاطمه مظلومه شهیده - سلام‌الله علیها - افتد.

به‌گیتی مزن جز به‌نیکی نفس قدم زن تو در راه نیکان و بس

مدیر

نشر راه نیکان

۱۶ / اردیبهشت / ۱۳۸۹

فهرست مطالب

۹	پیش‌نوشتار
۱۲	حزب استعماری بهائیت
۱۷	با نحوه شکل‌گیری بهائیت آشنا شوید
۲۶	بهائیت
۲۹	از شهید برغانی تا امام خامنه‌ای
۳۲	هشدارهای امام خمینی در مورد بهائیت
۳۴	فتاوی حضرت امام خامنه‌ای دام‌ظله
۳۷	حکم تاریخی آیت‌الله العظمی بروجردی
۴۲	متن عریضه به حضرت ولی‌امر مسلمین
۴۳	جواب دفتر معظم‌له
۴۵	نظرخواهی از مراجع تقلید ایران
۵۱	متن سؤال از مراجع و جواب ایشان

پیش‌نوشتار

هر حرکتی که در جامعه دینی، کجراهه‌ای را برای تأمین مقاصدی در کنار راه سعادت خیز راست به وجود می‌آورد، بایستی محیطی را که برای آن بسترسازی می‌شود، دقیقاً بررسی نمود تا دور از هر کم و کاستی، تعیین‌کننده جهت‌هایی باشد که در شکل‌گیری آن مؤثر بوده است.

برای نمونه، در آخرین آئین آسمانی، که خاتم پیامبران با آخرین کتاب آسمانی به رسالت مبعوث می‌شود، **مؤبدان** زرتشتی، **احبار** یهود همیشه دشمن، و **اساقفه** نصارا، علاوه بر برخورد های خلاق‌الساعه که شاید ادامه هم نداشته، زیربنای تحریکاتی اساسی از قبیل تحریف و تحذیف آئین محمدی را ریخته‌اند. زیرا مؤبدان، احبار و اساقفه با اطلاعاتی که به واسطه پیشگویی پیامبران درباره حضرت **ختمی مرتبت** - صلوات‌الله‌علیه و آله - داشتند، با مروری سطحی به بعثت - که از **غار حرا** آغاز شد - به اهمیت اصل **امامت** که بهترین **دلیل آسمانی** برای خاتمیت دین و نبوت و کتب الهی است پی برده، دانستند آنچه بعد از رحلت پیشوای اسلام، دین او را تا آخرین غروب دنیا از پیامبری دیگر بی‌نیاز می‌سازد، آن هم با قید این که

دوران مشروعیت ادیان قبل از اسلام سرآمده است، استمرار ولایت با امامت اوصیاء دوازده نفری حضرت رسول خدا می‌باشد. درحقیقت حضور تمام مدت وصی از اوصیاء خاتم پیامبران تا **شام آخر دنیا** است؛ که **انقراض ادیان** ماقبل اسلام را بطور مستمر به بشر گوشزد می‌نماید. و این تصور که امامی از امامان اولاد فاطمه و علی - سلام‌الله علیهما - بشریت را از بعثت پیامبری جدید بی‌نیاز می‌سازد، بیش از آنکه خوشحال‌کننده باشد، رنج‌آوری می‌نمود؛ زیرا خطرخیزی امامت برای ادیانی که تاریخ آنها سرآمده، کمتر از بعثت پیامبری جدید نبود.

چنین خیالات که چون خوره برجان (سردمداران) قوم یهود و نصاری افتاده بود، همراه با اندیشه **تضعیف امامت**، بل از میان برداشتن آن توام شده، در مجالس سرّی مشورتی که برگزار می‌شد، سبک براندازی امامت را به شور و مشورت می‌گذاشتند. نتیجه اتحاد و اتفاق بین احبار و اساقفه، بر اصل امامت ادامه‌دهنده مسئولیت نبوت خاصه، با تصمیم‌های زیادی شکل گرفت. شاید به لحاظ این که از آنچه انجام می‌شد، نتیجه دلخواه و مطلوب خود را نمی‌گرفتند، لذا طرحی نو می‌انداختند که به بعضی از آنها اشاره می‌نمائیم:

۱- آنچه از مطالعه موشکافانه واقعه تاریخ صدر اسلام به دست می‌آید، که بسیار حساس و تعیین‌کننده است، این مهم می‌باشد، **یهود و نصاری** نخست، نفوذی‌هایی را به نام مسلمانی در میان مردم مسلمان به پرسه زدن و جمع‌آوری خبر، مأمور نمودند. سپس در پی اندیشه نفوذ در کادر اجرائی حکومت نوپای اسلام، کسانی را به خدمت گرفتند که از موقعیتی

خاص برخوردار بودند؛ آنها نه فقط به **اخبار سَری** دسترسی داشتند، بل می توانستند با مانع تراشی بر سر راه هر اقدامی لازم و ضروری، مقاصد یهود و نصارا را تأمین کنند. به آنچه در بند دوم اشاره می شود توجه کنید.

۲- در ماجرای نزول **مائده آسمانی** که مرغی بریان برای رسول خدا آوردند، پیامبر اکرم فرمود: «بارالها! محبوب ترین خلق روی زمین را بر من وارد ساز تا با من بخورد». عائشه با شنیدن این تقاضای رسول خدا، می گوید: «بار خدایا، آن کس را پدر من قرار بده». حفصه دختر عمر بن خطاب می گوید: «خدایا، آن کس، پدر من باشد». علی - علیه السلام - در ۳ نوبت به خانه وحی مراجعت می کنند، به بهانه اینکه «نبی اکرم به حاجتی مشغول است» مانع شرفیابی او می شدند، شاید با این تاخیر اندازی به خواست خود برسند.

۳- در ماجرای **قلم و دوات** طلبیدن پیامبر اکرم، که حضرتش می خواستند نصب علی - علیه السلام - به خلافت در غدیر خم را با قلم نبوت نیز به ثبت برسانند، جنجالی برپا کردند که تمام جزئیات آن گزارش شده است.

۴- در ماجرای جنگ روم که **اسامه بن زید** به فرماندهی انتخاب شد، در صورتی که رسول خدا متخلفین از فرمان او را لعن و نفریت کرده بودند، توطئه کنندگان که منتظر زمان رحلت پیامبر اکرم بودند، برای تأمین مقاصدی که داشتند، بایستی به هنگام رحلت پیشوای رنج کشیده اسلام حضور می داشتند تا بتوانند با تغییر دادن مسیر خلافت از پیش معین شده زمام امور خلافت را به دست گیرند.

۵- آنچه در **سقیفه بنی ساعده** - آن بنای بی بنیاد - شکل گرفت، خواست یهودیان به ظاهر مسلمان بود که به دست عوامل نفوذی خودی انجام شد. ۶- تبدیل **خلافت اسلامی** به حکمرانی به رسم پادشاهی روم و ایران که توسط معاویه بن ابی سفیان صورت گرفت.

۷- ادعای امامت برای حضرت **زید بن علی بن الحسین** - علیهم السلام - مهم تر استمرار آن با امامت بدلی.

۸- ادعای امامت برای حضرت **اسماعیل بن امام جعفر صادق** - علیه السلام -؛ خبیثانه تر ادامه آن، که امروز بدترین ارائه دهنده نوع اسلام عباسی است. زیرا بنی عباس بودند که **جنبش ضد حکومتی علویان** به رهبری اسماعیل را به فرقه‌ای که دارای امام بدلی است، تبدیل کردند.

۹- تعمیم دادن القابی که در انحصار امام - علیه السلام - است؛ نظیر «**امیرالمؤمنین** و بعد از مبتلا کردن اسلام به تصوف، «**قطبیت**» در ادامه همین منظور یهودپسند صدر اسلام بود.

۱۰- نهایتاً دعاوی **باب و بهاء** در پی فتنه «**رکنیت**» شیخیه، که رساله حاضر در رابطه با آن تنظیم شده است.

حزب استعماری بهائیت

آنچه که از صدر اسلام به طرح خائنانه یهود و دستیارش نصارا برای مقابله با اصل امامت ائمه اثنی عشر - علیهم السلام - صورت گرفت، بسترسازی بود برای **قطبیت صوفیه و رکنیت شیخیه** که به **مظهریت** بایه و

بہائیه انجامید تا در کنار مہدویت، مورد استفادہ استعمار قرار گیرد.

امپراطوری عثمانی با عقائد و آراء **شیخ احمد احسانی**، کاظم رشتی مجهول‌الہویہ روسی‌الاصل را کہ در خدمتش بود، برکرسی درس و جانشینی احسانی نشانہد. تا روزی کہ **رشتی** در حضور جاسوس روس و جاسوسان انگلیس بہ ظاہر طلبہ، یکی از طلاب تبریزی پرسید: امام زمان - ارواحنا فدا - کجا ہستند؟ و **کاظم رشتی** گفت: «چہ می‌دانم، شاید الان ہمین جا تشریف داشتہ باشند.» **کینیاز دالگورکی**، جاسوس کارکشہ روس تزار، علی محمد شیرازی را برای اظہار امام زمانی تحریک کرد و او نخست مدعی باب بودن امام شد. در پی اعدام باب، بہ پیشنهاد انگلیس، **حسینعلی نوری** کہ بابی شدہ بود، شالودہ **بہائیت** را در دل **فتنہ بابیت** ریختہ و تا ادعای الوہیت پیش رفت. آنچه مہم است ضرورت شناسایی این فتنہ، در ادامہ طرح‌های خائنانہ یہود و نصارا در جہان اسلام است کہ خوشبختانہ از **عالمان** برجستہ شیعه گرفتہ تا **محققان** اسلامی و مبلغان نادم بابی و بہائی، ہرکدام در این رابطہ آثاری ارزندہ و قابل استفادہ را ارائه دادہ‌اند.

آنچہ در این زمینہ بر اثر تحقیقات دقیق بہ دست آمدہ، **نقش خصمانہ یہود** است کہ بہ صورت‌های مختلف، بہ مقتضای زمان بہ کار گرفتہ شدہ، اموری است کہ جہان اسلام را با مشکلات عدیدہ، از جملہ حزب استعماری **بہائیت** مبتلا کرد، **ہمان یہودی** کہ بہ فرمودہ استاد فرزاندہ حکیم معنوی‌ام، محقق گرانمایہ، حضرت حجة الاسلام والمسلمین آقا محمد علی جاودان: «بعد از مسیح، چندتن یہودی از پیروان او کلیسای

ابتدایی را تأسیس کردند.^۱ اگر بخواهیم به‌اسرار چنین اقداماتی پی ببریم، باید توجه داشته باشیم درحقیقت **یهود با سیاست کلیسا سازی**، به‌دینی رسمیت می‌دهد که ناگزیر است از **تورات یهودیان** تبعیت کند. چنانکه در خیانت یهودی سازی **فلسطین مظلوم**، پاپ بندیکت پانزدهم در سال ۱۹۱۷ میلادی اعلام می‌کند «حاکمیت یهود برسرزمین فلسطین پذیرفته نخواهد بود.» در صورتی که پاپ پیوس دهم در پاسخ‌نامه «تئودر هرتزل» رئیس شورشیان صهیونیست، با اینکه متذکر می‌شود «ما نمی‌توانیم قوم یهود را به‌رسمیت بشناسیم» ولی می‌پذیرد اگر قوم یهود به‌فلسطین می‌آید تا ملتی را برپا نماید، ما و کلیه امکانات کلیسا برای غسل تعمید آماده خواهیم بود.^۲ یا **مارکس** یهودی‌زاده با اقتصادگرایی، اندیشه منشاء دین و مذهب «ناشی از عقل محدود و قاصر بشری است»^۳ را می‌ریزد. این دو شاهد که بیش از چهل سال پیش، استاد بلندپایه، حضرت **حجة‌الاسلام والمسلمین آقای محمدعلی جاودان** نسبت به **یهود و مسیحیت** در رساله‌ای کوچک، ولی پرمحتوای - برای همیشه قابل استفاده - اشاره نموده‌اند، گویا و تایید‌کننده این حقیقت غیرقابل انکار است که **یهود در تمامی فتنه‌های استعمار** دست داشته، بل نقش حساسی را عهده‌دار بوده است.

۱. سیر انحطاط دین در غرب، از استاد محقق محمدعلی جاودان: ۵۹

۲. جایگاه صهیونیست‌های مسیحی در آمریکا. صلواتی‌پور: ۸۳

۳. مأخذ ماقبل

۴. سیر انحطاط دین در غرب، استاد محمدعلی جاودان: ۱۲۶

آری، یہودیوں نے کہ **علی محمد** بزاز زادهٔ مخبط و کودن شیراز را در بوشهر از ہرجہتی تامین کردند.^۱ و بعد از اعدام او، **یہودیوں** در خدمت استعمار پیر انگلیس، حسینعلی نوری بہ تمام معنا بی دین نوکر تزار را برانگیخت تا با یقین بہ اینکہ برادرش یحیی، معروف بہ صبح ازل جانشین باب است، مدعی رہبری بایان شود۔ ہرچند با تاسیس حزب استعماری بہائیت، ہردو شیطان زادهٔ مجسم ریاست داشتند۔ بہ ہرروی باب و بہا براساس «**خدایی کہ در تورات معرفی می شود و موجودی است بسیار شبیہ انسان**»^۲ ادعای خدائی می کنند۔ با فرق این کہ در تورات «پیامبران بزرگ، دارای گناہان و نقص ہای بشر معمولی» می باشند.^۳ ولی در مورد علی محمد و حسینعلی، افرادی از نوع بشر معمولی، باید توضیح داد در مقام خدائی، دارای گناہان و نقص ہایی ہستند کہ ابناء بشر ہم بہ ندرت بہ آن مبتلا می باشند۔ ولی خوشبختانہ مرجعیت ہمیشہ بیدار تشیع، در مواقع ضروری تا سرحدّ شہادت، بہ دفاع از اسلام، آخرین دین آسمانی، در صحنہ ہای ہولناک حضور داشته و بہ ہر نوع ممکن **کجراہہ ہایی** را کہ نہ فقط مسلمانان، بل بشریت را بہ پرتگاہ عمیق ضلالت می کشانند تا در خدمت مقاصد شوم استعمار باشند، مسدود، بل منہدم کردہ است۔ در ارتباط با **فتنہ بابیہ** کہ در مدرس **شیخہ نجف** شکل گرفت و بہ بہائیت حزب ہمیشہ در خدمت استعمار انجامید، می باید از مجاہدتہای فقیہ فقہاء، استاد و مربی علمی معنوی زعمای حوزہ ہای علمیہ شیعه قرن

۱. زمینہ سازان بہائیت۔

۲. سیر انحطاط دین در غرب: ۱۴۴

۳. همان مأخذ: ۱۴۵

معاصر، حضرت آیت الله العظمی مرحوم حاج آقا حسین طباطبائی **بروجردی** - قدس الله روحه العزیز - نام برد. شخصیتی که بعد از قرن‌ها حوزه مقدس قم را از اطاعت علمی حوزه مجتهدپرور نجف اشرف - که مرکز تربیت فقهاء امامیه بود - بیرون آورده، به تبعیت از قم واداشت. راقم سطور که افتخار انتساب به دودمان آن بزرگوار را جهت شفاعت به یوم‌المحشر می‌برم، در مسیر مطالعات روزانه که پیرامون علل و انگیزه **صوفی سازی** در حقیقت **عارف سوزی** ساعاتی را با کتاب و قلم و دفتر سپری می‌کنم، به لحاظ‌هایی که **بهائیت** را به شیخیه و این مسلک را به **صوفیه** ربط می‌دهد، با آثاری که تعریف‌کننده واقعیت‌های مربوط به حزب استعماری بهائی‌گری بود برخورد می‌کردم که افتخار زیارت فتوای استاد الفقهاء و المجتهدین آیت الله الاکبر حاج آقا حسین طباطبائی بروجردی - سلام الله علیه - نصیب شد.

بعد از برخورد با این فتوای جامع بی‌نظیر، آن هم در عصری که رجال برجسته سیاسی، لشکری و کشوری ایران، زر خریدانِ بله قربان‌گوی بیت‌العدل بودند، حتی برای پذیرفتن مناصب حکومتی دوران ننگین پهلوی، با آن مرکز استعماری ضد بشری مشورت می‌کردند، اندیشه مطرح نمودن مجدد فتوای عالیترین مقام دینی - شیعی مرا به خود سرگرم کرده بود؛ نه اینکه تصور شود شیعیان غیور به وظائف مذهبی - ملی خود در قبال اعضای فریب خورده این مرکز استعماری - که هر عضو آن لانه جاسوسی ضد ایرانی است - آشنا نمی‌باشند، نه، بل به لحاظ‌هایی نظیر آنچه شیخ حسینعلی منتظری به بهانه حقوق شهروندی بهائیان به قلم آورد

تا مراکز وابسته و بی اعتقاد استکبار جهانی در مسیر رسمیت دینی دادن به بہائیت یا آنچه بہ آن مربوط می شود، از آن استفاده ها کنند. در صورتی کہ **بہائیان** در ہر کجای خاک ایران دیدہ شوند، نہ اینکہ غدہ سرطانی می باشند کہ فرد را روانہی گور می کنند، بل مانند «ایدز» خواهند بود کہ در برخوردارہا، افراد را بہ مرض استعمار زدگی مبتلا می نمایند. در حقیقت همانطور کہ جنازہ مبتلایان بہ مواد مخدر «کراک» را بہ جهت تکہ تکہ شدن اعضا، مردہ شویان نمی شویند و بہ خاک می سپارند، بہائیت نیز مانند «کراک» بہ ہر شکلی در ہر جامعہ ای از جوامع بشری کہ دارای ہردین و آئین باشد نفوذ نماید، آن جامعہ را تکہ تکہ می کند، در حقیقت راہ را برای استیلای استعمار از ہرمانعی ہموار می سازد. بہ لحاظ چنین مهمی، مصمم شدم فتوای حضرت ایشان را کہ از جامعیت بی نظیری برخوردار می باشد، بہ نظر حضرات آیات رسانیدہ تا **گفتہ باشیم بہائیان** اگر ہم از بد حادثہ حکم شہروندی داشتہ باشند، دارای حقوقی نخواہند بود.

با نحوہ شکل گیری بہائیت آشنا شوید

در رجب ۱۱۶۶ احمد نامی از مردمان احساء کہ مقدمات دانش دینی را نزد آموزگاران محلی آموختہ بود، زادگاہش را جهت تکمیل دروس عالی حوزوی بہ قصد عتبات عالیات، مرکز علمی تشیع آن زمان ترک کردہ، وارد حوزہ مقدس نجف اشرف می شود. تا سال ۱۱۸۶ بہ روش خاص مدرسان عالی رتبہ حوزہ کهنسال شیعه کہ تماماً از شخصیت های

برجسته جهان تشیع، درحقیقت اسلام ناب محمدی بودند، به‌دانش آموختن سپری می‌نماید. و از محضر مفاخر عصر که بزرگان زمان بودند تقاضای اجازه نموده، ایشان طبق سنت سنیه رائج، احمد احسائی را به‌دریافت اجازه روایی که از جمله اجازات ثلاثه مرسوم امور حسبیه، روایی و اجتهاد می‌باشد مفتخر می‌نمایند - که بعدها طرفداران احسائی جهت مجتهد خواندن او، مدعی می‌شوند اجازه‌ای که بزرگان عصر به‌او مرحمت کرده‌اند، اجازه‌ی اجتهاد بوده است.^۱

بعد از دریافت اجازاتی که با تقاضا از عالیترین شخصیت‌های زمان دریافت کرده بود، به‌تدریس پرداخت. تردیدی نیست در این مرحله از شروع فعالیت، عقائد و افکاری را که بعدها اظهار داشت مطرح نمی‌کرد. صرفاً به‌سنت مرسوم و رائج حوزه، مباحثه‌ای را انجام می‌داد. درحقیقت چیش شخصیتی را عملی می‌کرد که بعدها مورد استفاده‌اش قرار داد. در این ایام به‌روش حوزات علمیه که طلاب علوم دینی درصورت توانایی برای وعظ و بیان معارف اسلامی به‌تبلیغ اعزام می‌شوند و یا شخصاً بدون تقاضای جمعیتی زیرنظر استادی از استاتید حوزه، ایام تبلیغ به‌اطراف محل تحصیل عزیمت می‌کنند، احمد احسائی به‌بهانه تبلیغ عازم ایران می‌شود و در جمع مردمان یزد، اصفهان، خراسان، خوزستان، قزوین و... نه فقط برحسب ظاهر، مجالس وعظ و خطابه ایام مخصوصه مرسوم در تشیع را اداره می‌کند، بل به‌جذب مؤمنانی که بعدها ناشر عقائد و آراء و سپس **اتباع شیخیه**، بل تشکیل‌دهنده آن براساس افکار و سلیقه‌های

۱. متن اجازات که در کتاب بهائیان آمده است اجازه روایی می‌باشد، نه اجتهاد.

اعتقادی او شدند می پردازد. در این زمان فردی به نام **کاظم رشتی** طبق طرح قصه‌ای که اتباع شیخیه نقل کرده و می‌کنند، از رشت وارد یزد، و گوئی به اتفاق شیخ احمد وارد عتبات عالیات می‌شود.

آنچه نباید در این گشت و گذارهای احسائی فراموش شود، دل‌بستگی به ظاهر اعتقادی فتحعلیشاه قاجار و شاهزادگان قاجاریه است که با داستان‌های شیرین و شنیدنی نظیر **بہشت فروشی احسائی** توأم می‌باشد. اگر مستندی برای جهت‌دار بودن ارتباط شیخ با دربار قاجار که لانه جاسوسان حرفه‌ای است، در دست نداشته باشیم، با اجتهاد در روش و رفتار احسائی و تقاضای دیدار فتحعلی‌شاه با توجه به سبک و سیاق تأثیرگذاری جاسوسان خارجی بر شاه ایران و سیر و سیاحت مشکوک احسائی، می‌توان نتیجه گرفت هدایت‌کننده‌ای وابسته به امپراطوری عثمانی یا روس یا انگلیس، بدون اینکه شناخته شود، طلبه‌ای گمنام را در حد شخصیتی علمی آن هم نزد شاه و امراء لشکری و کشوری مطرح می‌کند. و او که به اعتبار سبک و سیاق زندگی‌اش طالب شهرت و آوازه بوده است، براساس مثل معروف «اگر می‌خواهی شهره آفاق شوی، کتابی در بی‌اعتباری آخرت» به بازار ارائه داده، با لذت زنده باد و مرده باد، مستی‌ها کن، شیخ **احمد احسائی** با توجه به مرتبت و منزلت نیابت حضرت امام دوازدهم، به طرح واسطه بین امام و امت پرداخت، تا مدعی شود در هردوره‌ای شخصی وجود داشته و دارد که حوائج شیعیان را به امام زمان انتقال می‌دهد. در این طرح، دو موضوع بسیار مهم هدف قرار گرفت که با توجه به «**وکن رابع**» خواندن آن، متوجه خواهیم شد احسائی با طرح

چنین مرتبتی نظیر «نیابت خاصه» هم موقعیت بی نهایت حساس «نیابت عامه» فقهاء روات حدیث را که یگانه نهاد مشروع ایام غیبت می باشند خدشه دار ساخته، و هم از ضرورت تبعیت بی قید و شرط ذوات مقدسه نواب عامه شانه خالی کرده است. درحقیقت تنها مانع رسیدن به شهرت را از سر راه خود برداشته است. و با توجه به سه رکن توحید، نبوت و امامت، این ابداع را به نام «رکن رابع» آن هم با قید «ناطق واحد» اشاعه داد...

اگر قول معدود کسانی را که برحسب ظاهر شیخی نیستند بپذیریم، **شیخ احسانی** از ناحیه قدرت سلطه گران خارجی، مأمور طرح چنین فتنه ای که مبدأ و منشاء فتن زیادی شد نبوده است، ناگزیر به لحاظ آثار و نتایج سوء بدعت «رکن رابع» که به مسلک های منحرف در خدمت استعمار سلطه گر، نظیر شیخی گری، بابی گری، بهائی گری، قادیانی گری و... انجامید، قبول می کنیم قلدوران سلطه گر عثمانی، جاسوس روس تزار و در حاشیه انگلیس که پیوسته در صدد طرح خط مشی مقابله کننده با مرجعیت ضد استبداد، ضد استعمار و ضد سلطه بودند، با شنیدن جنجالی که فتنه «رکن رابع» به پا کرد، یا گزارش جاسوسان مراکز اطلاعاتی روس تزار و عثمانی، اظهارات اعتقادی احسانی را بهترین وسیله برخورد با مرجعیت نواب عامه شناختند و لذا به تقویت همه جانبه احسانی پرداختند.

گذشت زمان که ماهیت شیخ احمد احسانی را با ابراز و اظهار عقائد و افکارش برملا ساخت و با مخالفت های علمی و برخوردهای فقهی مواجه نمود، حکم به تکفیرش داده شد؛ علاوه براین که امپراطوری عثمانی، روس تزار و انگلیس بیش از پیش به شیخیه حساس شدند، گرفتاران

احسائی بہ صورت دار و دستہ‌ای در آمدہ، بہ لحاظ شہرت احسائی بہ «شیخ» افراد وابستہ بہ او «شیخی» و مسلک فکری اش «شیخیہ» خوانندہ شد.

با ناپدید شدن احسائی و اعلام مرگ او، کاظم رشتی بدون هیچ سندی ادعای جانشینی احسائی را نمود. شاگردان رشتی کہ بعدہا مدعیان جانشینی او، مہم تر سیاہی لشکر او شدند، نام شیخیہ را کہ بر سر زبان دوست و دشمن بود، برای مسلک خود پسندیدند. و بہ عنوان وارث احسائی بہ حفظ و حراست از شاخہ‌های مسلک شیخیہ پرداختند.

در روزگار ریاست **کاظم رشتی** نوع فعالیت دو امپراطور عثمانی و روس تزار وارد مرحلہ شکل گیری شد. عثمانی بہ تقویت آشکار و نشان دار ضد شیعی رشتی پرداخت و بہ تفرقہ اندازی بین شیخیہ و سنی عراق اکتفا کرد؛ ولی **جاسوس روس** نیز کہ بہ ہمین منظور و مقصود وارد عتبات عالیات شدہ بود، پا را فراتر گذاشتہ، بر اساس اظهارات رشتی در جلسات درس، حضار را بہ «قرب ظہور امام زمان بشارت داد»^۱ اندیشہ تربیت یا تحریک شخصی را کہ **مدعی قائمیت شود** در سر و سر خود رشد می داد. عدم تعیین جانشین از ناحیہ کاظم رشتی را بہترین وسیلہ برای زمینہ سازی مدعی قائمیت دانستہ، سعی در اشاعہ آن نمود.

کینیازدالگورکی کہ رفیق گرمابہ و گلستان علی محمد شیرازی شدہ بود و او را بہترین وسیلہ برای نیل بہ آرزو شناختہ، علی محمد را برای ہر نوع

۱. نقطۃ الکاف، میرزا جانی ۹۸-۱۰۳ + مطالع الانوار، زرنندی، تلخیص و ترجمہ

عبدالحمید اشراق خاوری: ۳ تا ۶، ۷، ۱۲ + محمل بدیع، یحیی صبح ازل، ۵۴.

دعوی آماده دید، زیرا علاوه بر القائات او، سابقه این نوع انحرافات را از زمان حضور در مکتب شیخ عابد شیخی شاگرد احمد احسائی و کاظم رشتی^۱ و شاگردی در تجارتخانه...

... مهم‌تر از سن نوزده سالگی در خدمت کاظم رشتی بودن^۲ و تلمذ نزد ملاصادق خراسانی شیخی مذهب داشت^۳. جاسوس روس با توجه به این سابقه و شیطنت‌هایی که خود در ارتباط با علی محمد به کار گرفته بود، بعد از مرگ کاظم رشتی در سال ۱۲۵۷ نامبرده را به قصد اعلام امام زمانی عازم شیراز نمود. ولی علی محمد با ورود به زادگاه و بررسی همه جانبه موضوعاتی که به ادعایش مربوط می‌شد، زمینه ادعای امام زمانی را فراهم ندید. و لذا یک پله پائین‌تر آمده، صلاح را در این دید خود را باب حضرت امام دوازدهم یا واسطه میان امام و مردم که همان «شیعه کامل» و «رکن رابع» مرسوم شیخیه^۴ است معرفی کند. امر واسطه بین امام و مردم را که احسائی نوکر مقرب نام نهاده بود، با «رکن رابع» تکمیل کننده سه رکن توحید، نبوت و امامت قرار داده بود، «ذکر» نامید. چنانکه در آغاز تفسیرش بر سوره یوسف می‌نویسد: همانا خدا مقرر کرده که این کتاب از نزد محمد پسر حسن، پسر علی، پسر محمد، پسر علی، پسر موسی، پسر جعفر، پسر محمد، پسر علی، پسر حسین، پسر علی، پسر ابی طالب بر بنده‌اش برون آید تا از سوی ذکر علی محمد حجت بالغه خدا بر

۱. تلخیص تاریخ نبیل زرنندی، اشراق خاوری ۶۳-۶۴

۲. ظهور الحق فاضل مازندرانی ۹۷/۳ .۳ اسرار الآثار فاضل مازندرانی ۳۷۰/۴

۴. نقطه الکاف ۱۰۶+ خاطرات صبحی: ۴۷، ۴۸ + بهائیکری کسروی: ۲۲

جہانیان باشد»^۱.

دو گروه از ادعای او استقبال کردند: شیخیه شیراز که با مرگ کاظم رشتی در جستجوی «شیعه کامل» در حقیقت «رکن رابع» بودند، و شیعیان عوام سادہ اندیش کہ مشتاقانہ در پی شناخت رابطہ بین امام و مردم، از ہر کجا صدائی می شنیدند، خود را بہ او می رساندند. بعد از گرویدن این دو گروه و ہیجده تن از شاگردان زبده و سرشناس کاظم رشتی کہ ہمگی شیخی بودند و بہ حروف حی شہرت یافتند^۲ پس از سفری بہ مکہ، با مراجعت بہ بوشہر، دستور داد تا در یکی از مساجد، عبارت «اشہد ان علیاً قبل نبیل باب بقیۃ اللہ» را در اذان داخل کنند^۳ تا تصریح کردہ باشد علی نبیل (کہ بہ حساب جمل با علی محمد) برابر می شود، باب امام زمان - علیہ السلام - است.

ادعای باب امام دوازدهم با استقبال شیخیان و سادہ لوحان شیعه، رو بہ شہرت گذاشت. علی محمد زمینہ را برای ادعای حجت و مہدی موعود بودن آمادہ دید؛ در سال ۱۲۶۰ چنانکہ میرزا جانی کاشانی آورده است، نشانہ های «حجت و امام منتظر کہ کاظم رشتی بیان کردہ بود، ہمہ بر علی محمد راست آمد و در سال ۱۲۶۰ خود را قائم و حجت خواند و بابیت را بہ ملاحسین بشرویہ ای تفویض کرد.»^۴ در جمع گفت: «منم آن کسی کہ ہزار سال می باشد کہ منتظر آن می باشید»^۵ و نزد علماء شیراز

۲. الکواکب الدرہ ۴۳/۱

۱. احسن القصص ۱

۴. نقطۃ الکاف: ۱۰۶-۱۰۲

۳. بہائیان محمد باقر نجفی: ۱۶۸

۵. همان مأخذ: ۱۳۵

صریحاً نوشته‌های خود را وحی الهی و افصح از قرآن^۱ و ناسخ اسلام دانست^۲. ولی در سال ۱۲۶۱ که به دستور والی فارس او را دستگیر و به شیراز فرستادند، نزد امام جمعه آن شهر توبه کرده، به قول خود بایبان، برفراز منبر در حضور مردم گفت: «لعنت خدا بر کسی که مرا وکیل امام غائب بداند! لعنت خدا بر کسی که مرا باب امام بداند.»^۳

به هر روی به مسأله باب امام اکتفا نکرده، ادعای نبوت و رسالت نمود. و به گمان خود احکام اسلام را با نوشتن کتاب سراسر غلط و بی محتوا، بل خنده‌آور «بیان» نسخ کرد. و در آغاز آن نوشت «در هر زمان خداوند جل و عز کتاب و حجتی را از برای خلقت مقدر فرموده و می فرماید، در سینه هزار و دویست و هفتاد (۱۲۷۰) از بعثت رسول الله، کتاب را بیان، و حجت را ذات حروف سبع (علی محمد که دارای هفت حرف است) قرار داد.»^۴ در اثبات این هجویات، دعاوی زیاد نمود تا خویش را در جایگاهی قرار دهد که در انحصار انبیاء و ائمه معصومین - علیهم السلام - است. برای نمونه فرمایشهای رسول خدا - صلی الله علیه و آله - را که در بیان موقعیت علی امیرالمؤمنین ایراد نموده، فرموده‌اند: «هر که خواهد در جلالت آدم، حکمت شیث، مهابت ادریس، شکر و عبادت نوح، وفا و دوستی ابراهیم، خشم موسی نسبت به دشمنان خدا، دوستی عیسی نسبت به مؤمنان بنگرد،

۱. بیان فارسی: ۵۴

۲. فتنه باب، اعتضاد السلطنه به کوشش عبدالحسین نوائی: ۱۶

۳. تلخیص تاریخ زرنندی، عبدالحمید اشراقی: ۱۴۱

۴. بیان عربی: ۳

به علی بن ابی طالب نظر کند»^۱ الگو قرار داده، مدعی می شود: «او همان آدم و نوح و ابراهیم و موسی و سایر پیامبران است و بلکه اشرف از آنان.»^۲ و وقتی از او برای این لاطائلات دلیل می خواستند، به پیروی از شیخیه می گفت «فیض الهی در هدایت خلق تعطیل بردار نیست.» و چون با مشکل خاتمیت مواجه بود، می گفت: «پیامبر خاتم دوره نبوت سابق است و او مؤسس دوره جدید نبوت است»^۳. بلکه پا را فراتر گذاشت و مدعی شد هر ظهوری اشرف از ظهور پیش و مشتمل بر آن است؛ و مشیت اولیه در هر ظهوری اقوی و اکمل از ظهور قبل است.»^۴ به این معنا که من موجودی «ازلی» هستم و در دوران های مختلف به مظاهر و اطوار گوناگون ظاهر شده ام.

اینجا بود که ساده لوحان عوام شیعه که فریب ادعای باب امام بودن علی محمد را خورده بودند، از او برگشتند. حتی برخی از آنان صریحاً با او مخالفت کردند؛ چنانکه عبدالحسین آیتی می نویسد: «مریدان علی محمد در جنگ های قلعه طوس و زنجان از مسلمانی دم می زدند و نماز می گزاردند و از بابت علی محمد جانبداری می کردند»^۵. به محض اینکه از ادعای مهدویت علی محمد تغییر احکام اسلام باخبر شدند، به شدت از او روی گرداندند.»^۶

۱. تفسیر برهان: ۱/۱۴۱+ شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید: ۹/۱۶۸

۲. نقطه الکاف به کوشش ادوار براون ۲۴۴

۳. مرآت العارفین فی دفع شبهات المبتلین، احمد شاهرودی: ۱۲۱

۴. بیان عربی ۳- ۱۰، بیان فارسی ۵۰ تا ۸۱، ۸۲

۵. الکواکب الدریه: ۱/۱۶۳، ۱۹۵ ۶. همان ۱/۱۳۰

کار علی محمد که به این رسوائی کشید و با توبه‌های مکرر توام گردید، مهم‌تر به احمد احسائی و کاظم رشتی ربط پیدا کرد، شاخه‌های شیخیه در صدد رفع ننگ این ربط برآمدند. شاخه کریم خانی کرمانی به کلی از بابیه بیزاری جستند، در صورتی که عقاید آنان راه علی محمد را در طرح چنان دعاوی هموار ساخته بود. برای نمونه شیخیه کریم خانی معتقد بودند امامان اثنی عشر - علیهم السلام - مظاهر الهی، و دارای صیانت و نعوت باری تعالی هستند و علل اربعه موجودات و مشیت خدا و دست خدا در اجرای جمیع امور وجودیه و کونیه و شرعیه به شمار می‌روند؛ و در عصر غیبت به مقتضای حکمت و رحمت کامله خدا، همواره کسی حضور دارد که بلاواسطه با امام غائب مرتبط بوده و واسطه فیض میان امام و امت باشد. یا به طور مثال، عقاید دیگری که تشیع را بر پایه رکن یا اصل معرفت خدا و توحید معرفت نبی - نبوت - معرفت امام - امامت و معرفت شیعه کامل - رکن رابع - که همان باب یا واسطه فیض است، دست‌مایه علی محمد برای دعاوی او گردید.^۱

بهائیت

علی محمد که از آغاز ادعای بابیت تا مظهر نفس پروردگار بودن^۲ عقاید و آرای متناقضی را ابراز می‌کرد، خود را مبشر ظهور بعدی شمرده،

۱. مقدمه نقطه‌الکاف به قلم ادوار براون: یح - یط + خاطرات صبحی: ۴۷ + نقطه‌الکاف:

۲. بیان عربی: ۱

او را «من یظہرہ اللہ» خواند؛ «او را اشراف و اعظم از خود شمرد و تصریح کرد کمال دین - بیان - در ظہور اوست.»^۱ و در ایمان پیروانش بدو، تاکید فراوان داشت. علاوه بر این کہ با تعیین یحیی صبح ازل، تلویحاً تفہیم کردہ بود کہ «من یظہرہ اللہ» عصر من را درک نمی کند، اضافہ نمود از: «وقت ظہور من یظہرہ اللہ کسی جز خداوند عالم آگاہ نیست»^۲.

ولی میرزا حسینعلی نوری، خبرچین سفارت روس تزار ایران با اینکہ علی محمد را ندیدہ بود، بہ او گروید و با جدیت بہ تبلیغ عقاید او برخاست^۳. و بعد از مرگ بہ عنوان پیشکار و نایب او برخاست «علی محمد بہ سروری و جانشینی برادرش میرزا یحیی اقرار نمودہ»^۴، تا این کہ حسینعلی در آغاز محرم ۱۲۶۹ وارد بغداد شد و بہ اطاعت از یحیی صبح ازل بہ تبلیغ عقاید باب مشغول گردید کہ چند تن از بابیان برخلاف ضابطہ زمانی کہ علی محمد باب برای ظہور من یظہرہ اللہی - کسی کہ خدا او را آشکار می کند - معین کردہ بود، ادعای من یظہرہ اللہی کردند^۵. اما عدہ ای از آنان کشتہ شدند و برخی از ادعای خود برگشتند^۶. در همین زمان حسینعلی نوری پیشکار یحیی صبح ازل، جانشین باب نیز مدعی من یظہرہ اللہی شد و با مخالفت شدید بابیان و صبح ازل مواجه شدہ،

۱. بیان عربی: لا - ۶. ۲. نقطۃ الکاف: ص ل - نج

۳. تاریخ نو بنیاد ترجمہ عبدالجلیل سعد: ۸۸ - ۹۳

۴. نقطۃ الکاف: ۲۲۴. ۵. مستیظ صبح ازل: ۳، ۲۸

۶. نقطۃ الکاف، مقدمہ براون: لط، م + انشعاب در بہائیت پس از مرگ شوقی افندی،

اسماعیل رائین: ۸۲

به ناچار با نام مستعار در لباس درویشان، بغداد را به قصد سلیمانیه ترک کرد. و در جرگه درویشان قادریه روزگار می‌گذرانید^۱. بعد از مدتی از آنجا نامه تضرع و ندامت به صبح ازل نوشت^۲ تقاضای با ندبه و انابه‌اش مورد قبول یحیی واقع شده، به جمع بابیان بازگشت^۳. بعد از مدتی به تحریک میرزا آقاجان کاشانی، باز به دعوی برخاست، تا این که در اواخر دوره اقامت در بغداد در باغ نجیب پاشا - که بعداً بهائیان باغ رضوان نامیدند - خود را «من یظهرالله» خواند^۴. و این ادعا را در ادرنه تکرار کرد و از همانجا نزاع و جدایی بین حسینعلی و صبح ازل آغاز شد. در صورتی که علی محمد باب، زمان تقریبی ظهور من یظهرالله را دو هزار سال بعد از خود معین کرده بود.

از این تاریخ بود که باقی ماندگان برجانشینی صبح ازل را **بابی ازلی** خواندند و آنهایی که حسینعلی را به مقتدایی قبول کردند، **بهائی** خوانده شدند. در هر حال، منازعات ازلی و بهائی در ادرنه شدت گرفت و اهانت و تهمت، افتراء و کشتار رواج یافت، هریک از دو طرف بسیاری از اسرار یکدیگر را فاش کردند. بدین ترتیب **بهائیت** شکل گرفت.

۱. قرن بدیع، شوقی افندی ترجمه نصرالله مودت: ۱۱۷/۲

۲. هشت بهشت: ۳۰۲

۳. نقطه الکاف، مقدمه: او، لط ۳ + مفتاح باب و بهاء زعیم الدوله: ۲۲۰

۴. بدیع الله کتاب اقدس: ۶

از شهید برغانی تا نایب‌الامام، امام خامنه‌ای

آن روز که شیخ احمد احسائی در گشت و گذارهای مرموزانه، حدوداً ۱۲۴۰ به قزوین رسید و مورد استقبال علماء بزرگوار آن سامان قرار گرفت، به‌تصور خام و مریض خود زمینه را برای اظهارات خویش آماده دید، جسته و گریخته در بین عوام به‌زبان می‌آورد. نامأنوسی اهالی قزوین با اظهارات احسائی موجب شد که مؤمنین، شنیده‌های خود را نزد علماء شهر، خاصه ملا محمدتقی که از مشاهیر علماء شیعه در قرن سیزدهم و سرشناس‌ترین دانشمندان خاندان برغانی بود مطرح کنند. شنیده‌های عالمان قزوین، زمینه چند جلسه فی‌مابین ایشان و احسائی را فراهم آورد. برغانی که رهبری دینی و تربیت طلاب علوم دینی را به‌عهده داشت، به‌نماینده‌گی علماء احسائی را به‌مناظره طلبید، که حاصل آن تکفیر احسائی بود. درحقیقت علماء طراز اول شیعه، شخصیت‌هایی که در مقام مرجعیت قرار داشتند، همان بزرگوارانی که به‌احسائی اجازه‌روائی داده بودند، او را تکفیر کردند.

واکنش علمی برغانی علیه احساسی، دشمنی مدافعان او را برانگیخت، اما او نه تنها از مخالفت‌های آشکار شیخیان نهراسید، بلکه از مخالفت با این نحله استعماری دست نکشید و با پیدایش بابی‌گری بر شدت و قوت مبارزه خود افزوده، پیروان این فرقه را کافر شمرد.^۱ همین موضع‌گیری قاطع و علنی بود که موجب شد در سحرگاه ۱۵ ذی‌القعدة ۱۲۶۳، هنگامی که طبق معمول در مسجد به عبادت مشغول بود، با ضربه‌های مهلک چند نفر بابی به شهادت رسد^۲ و شرافت **شهید ثالث** را بعد از محمد بن مکی **شهید اول** و زین‌الدین بن علی **شهید ثانی** نصیب برد.

مخالفت علماء دوره ناصری با گمراهان بابی و بهائی که مورد تأیید سلطه‌گران انگلیس قرار گرفته بودند قطع نشد؛ تا این که حسینعلی نوری معروف به بها، علیه برادرش یحیی صبح ازل، جانشین رسمی علی محمد باب، موجب انشعابی در بابیه شد. و به صورت دو گروه گمراه کننده بابی‌گری و بهائی‌گری در آمده، با تأییدات و حمایت‌های همه جانبه استکبار جهانی، به اغفال مسلمانان مشغول شدند. در آستانه انقراض حکومت دست‌نشانده قاجار، **اردشیر جی** از یمین‌الملک که از متنفذین و کاملین بهائیت بود، می‌خواهد تا صاحب منصبی بلندقامت و خوش قیافه را معرفی نماید. اولاً این که آن صاحب منصب باید صاحب منصب قزاق

۱. الذریعه: ۲، قسم ۱، ص ۲۲۷ + موسوعة البرقانی فی فقه الشیعه، مقدمه عبدالحسین

صالحی: ۱۷/۱ + شهداء الفضیله، علامه عبدالحسین امینی: ۳۲۳

۲. الذریعه: ۲، قسم ۱، ص ۲۲۷ + موسوعة البرقانی فی فقه الشیعه: ۱۷/۱ + اعیان الشیعه:

۱۹۷/۹ + قصص العلماء تنکابنی: ۵۷

باشد، ثانیاً شیعه اثنی عشری خالص نباشد، این را دوبار تکرار می نماید. و او **رضاخان** میرپنج را معرفی می کند. پس از به شاهی رسیدن او بود که مبلغان مسلک استعماری بہائیت، آزادانه با وسائل عیش و عشرت با وعده هایی که تائبان و نادمان بہائی در نوشته های خود آورده اند، بہ فریب و اغوای بندگان زر و سیم و سرسپردگان بہ خواسته های شیطنی پرداختند. علمای شیعه در تمامی دورہ های رضاخانی، بدون ترس و وحشتی از قلدوری های او، مبارزه با بابی گری و بہائی گری مورد تأیید رضاخان را ادامه دادند تا اینکه در دورہ زعامت و پیشوایی استاد فقیهان، مربی مجتهدان، آیت الله اکبر حاج آقا حسین طباطبائی **بروجردی** - قدس الله روحه العزیز - نہ حکومت محمدرضا، بلکہ زمام سرنوشت مملکت، در واقع امور جاری کشور بہ دست امراء لشکری و کشوری بہائی بود. در این مقطع حساس، حضرت آیت الله العظمی بروجردی، بی باکانه عملاً بہ مبارزه با بابی گری و بہائی گری پرداختند و خوشبختانه جزئیات آن در تمام متونی کہ پیرامون تاریخ معاصر در دسترس می باشد بہ چاپ رسیدہ است.

از جملہ آنچه بہ رہبری و زعامت حضرت ایشان انجام گرفت، فتاوی شجاعانہ ای بود کہ وظائف مسلمانان، خاصہ شیعیان را مشخص و معین می نمود. و توانست در مقابل حمایت های ہمہ جانبہ دولت وقت، سخت ترین ضربات مهلک را بر تمامی طبقات بابی و بہائی وارد آورد. ہرچند **بہائیان** با **حمایت های انگلیس، اسرائیل و آمریکا تجدید قوا می نمودند**، ولی بہ عنوان فرقہ استعماری ضد بشر در خدمت اسرائیل

خونخوار شناخته شدند.

در پی رحلت ایشان، شاگردان مجتهد جامع‌الشرایطی که تربیت شده آن بزرگوار بودند، به‌نوبه خود نسبت به فرقه‌های ضاله، خاصه بابی‌گری، بهائی‌گری، کسروی‌گری، قادیانی‌گری و صوفی‌گری برخورد نموده، طریق و روش، آئین‌ها و باورهای آنها را از ابتدای پیدایی، در میان مسلمانان به‌عنوان یک انحراف اعتقادی - گروه‌گمراه - معرفی کردند. و با شناختی کامل از **قطبیت صوفیه** و **رکنیت شیخیه** این وسیله‌های مقابله‌کننده با امامتِ امام معصوم - علیه‌السلام - را مقدمه به‌وجود آمدن مسلک‌های استعماری نظیر بابی‌گری و بهائی‌گری دانستند.

هشدارهای امام خمینی در مورد بهائیت

حضرت آیت‌الله العظمی امام خمینی - قدس‌الله روحه‌العزیز - پیوسته به‌خطر بابیه و بهائیه اشاره کرده و جامعه اسلامی را متوجه این شبکه‌های استعماری، در واقع لانه‌های جاسوسی می‌نمودند.

در دوران تسلط رژیم به‌تمام معنا خدمتگزار بهائیت، از محل تبعید، مردم را مامور می‌نمودند «هرگوشی که سخنان من را بشنود لازم است به‌دیگران بگوید، مردم را متوجه کنید تا به‌دولت بگویند ما حاضر نیستیم استان‌های این کشور تحت تصرف بهایی‌نماهای یهود درآید.»^۱ و هم‌هشدار داده بودند «استقلال مملکت و اقتصاد آن در معرض قبضه صهیونیست‌ها که در ایران به‌حزب بهائی ظاهر شدند.»^۲ می‌باشد. بار

۲. همان مأخذ: ۱۱۰/۱

۱. صحیفه امام: ۱۰۴/۱

دیگر به خیانت حکومت پهلوی نسبت به اسلام و مسلمان اشاره نموده، فرموده بودند «اخیراً به دو هزار نفر بهائی تذکره داده‌اند و به لندن رفته برای شرکت در محفلی که به ضد اسلام... تشکیل می‌شود و به هر یک پانصد دلار ارز و هزار و بیست تومان تخفیف برای هواپیما دادند»^۱ به اهالی و روحانیون همدان پیغام داده بودند: «دولت شما می‌خواهد به دست بهائی‌ها و اسرائیلی‌ها شما را از بین ببرد».

«دولت شما در یک معامله فروش روغن و مواد نفتی از شرکت نفت به ثابت پاسال (بهائی معروف صاحب کارخانه پرسی کولا قبل از انقلاب) پنج میلیون تومان (آن زمان) استفاده رسانده است.»^۲ تذکر، بل هشدار داده بودند: «کم‌کم، امروز بهائیت را در ادارات راه می‌دهند، و با یهودی‌ها ارتباط برقرار می‌کنند و فردا می‌گویند اصلاً دین باید از قانون الغا شود.»^۳ در اعلامیه‌ای هم «بابیت و بهائیت و وهابیت»^۴ را همداستان علیه ایران، مهد اهل بیت عصمت و طهارت - علیه السلام - می‌شناسانند و می‌فرمایند: «ما با اسرائیل و بهائی‌ها نظر مخالف داریم»^۵ که «دستگاه بهائیت دستگاه جاسوسی یهود است.»^۶

و در یک جمله توجه داده بودند که «بهایی‌ها یک مذهب نیستند، یک حزب هستند، یک حزبی که در سابق، انگلستان پشتیبانی می‌کرد و حالا هم آمریکا دارد پشتیبانی می‌کند. اینها هم جاسوس‌اند، مثل آنها [حزب

۲. همان مأخذ: ۲۲۷/۱

۱. همان مأخذ: ۱۲۶/۱

۴. همان مأخذ: ۲۰۴/۱

۳. همان مأخذ: ۳۴۶/۱

۶. همان مأخذ: ۱۲۳/۱

۵. همان مأخذ: ۷۷/۱

توده]»^۱ و پس از پیروزی انقلاب به این تذکر می دهند افرادی نظیر بهایی ها، مضر به حال مملکت هستند، آزادی داده نخواهد شد.^۲

فتاوی حضرت

نایب الامام امام خامنه ای

مدظله العالی - که با حکم فقهاء خبرگان، زعامت و ولایت امری جهان اسلام را به عهده گرفتند، در مقام مرجعیت و فقاہت شیعه، نسبت به چگونگی ارتباط با اعضای فرقه گمراه بهائیت مورد سؤال قرار گرفته و فتاوی زیر را صادر فرموده اند.

سؤال ۱: معاشرت و همنشینی و دست دادن دانش آموزان با دانش آموزان پیرو فرقه گمراه بهائیت، اعم از این که دختر باشند یا پسر، مکلف باشند یا غیر مکلف، در داخل مدرسه یا خارج از آن، در دوران ابتدائی، متوسط و پیش دانشگاهی چگونه است؟

سؤال ۲: رفتار استادان و مربیان با دانش آموزانی که بهائی بودن خود را آشکار می کنند و یا یقین داریم که بهائی هستند، چگونه باید باشد؟

سؤال ۳: استفاده از وسایلی که همه دانش آموزان از آنها استفاده می کنند، مانند شیر آب آشامیدنی، شیر توالت و آفتابه و مانند آن، صابون و مانند آن، با این که علم به مرطوب بودن دست و بدن داریم، چه حکمی دارد؟

در جواب ۳ سؤال اول حکم فرموده اند: همه پیروان فرقه گمراه

بہائیت، محکوم بہ نجاست هستند و در صورت تماس آنها با چیزی، مراعات مسائل طہارت در رابطہ با آنها، نسبت بہ اموری کہ مشروط بہ طہارت است، واجب است. ولی رفتار مدیران و معلمان و مربیان با دانش آموزان بہائی باید بر اساس مقررات قانونی و اخلاق اسلامی باشد.

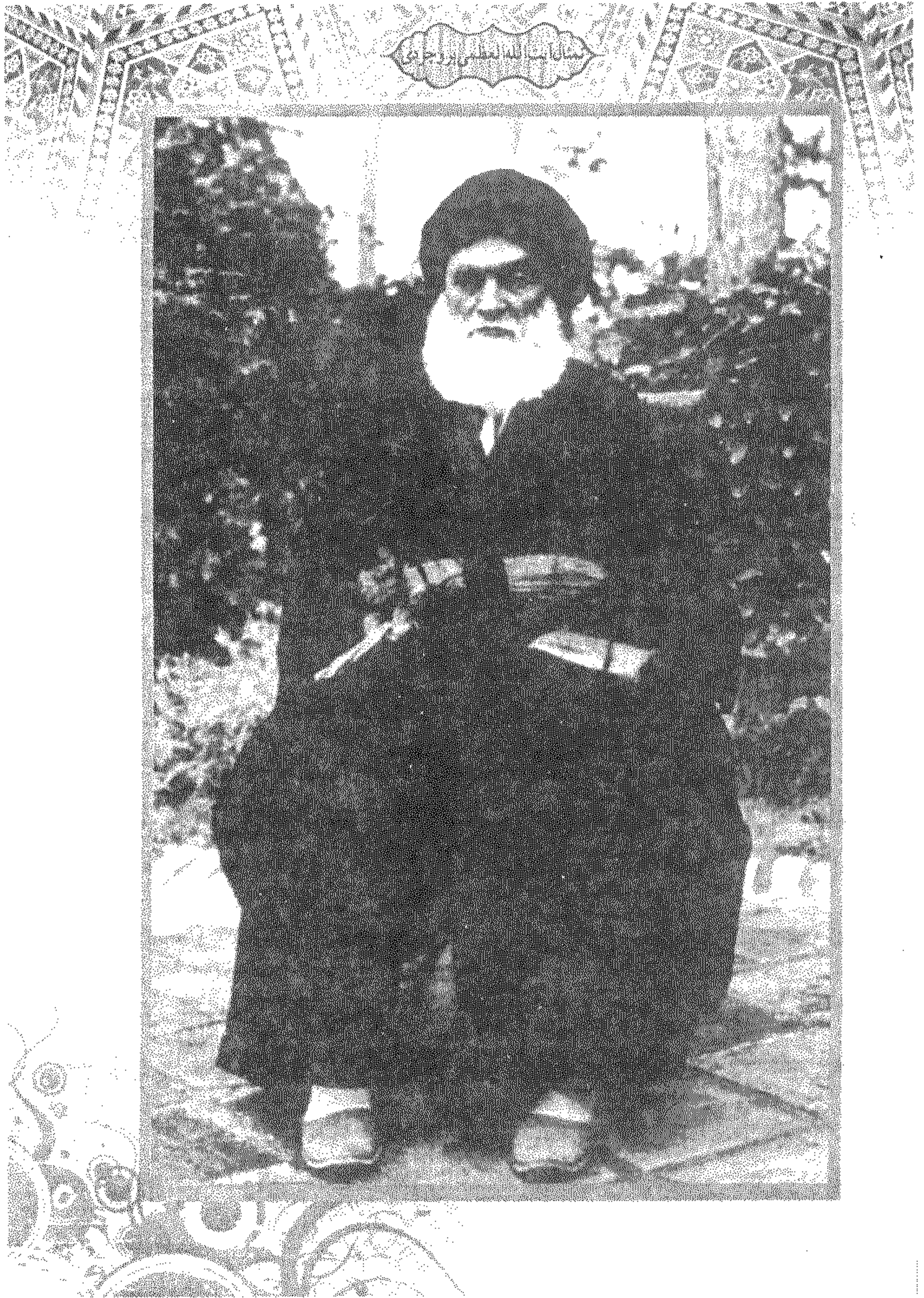
سؤال ۳۲۹: «خواہشمندیم تکلیف مؤمنین را در برخورد با فرقہ گمراہ بہائیت و آثار حضور پیروان آن در میان جامعہ اسلامی، بیان فرمایند.»

در جواب **سؤال حکم** فرمودہ اند: «**ہمہ مؤمنین باید با حیلہ ہا و مفاہد فرقہ گمراہ بہائیت مقابلہ نمودہ و از انحراف و پیوستن دیگران بہ آن جلوگیری کنند.**»

سؤال ۳۳۰: گاہی بعضی از پیروان فرقہ گمراہ بہائیت برای ما غذا یا چیز دیگری می آورند، آیا استفادہ از آنها برای ما جایز است؟
حکم فرمودہ اند: «**از ہرگونہ معاشرت با این فرقہ ضالہ مضلہ اجتناب نمائید.**»

سؤال ۳۳۱: بہائیان بسیاری در اینجا کنار ما زندگی می کنند کہ رفت و آمد زیادی در خانہ ہای ما دارند. عدہ ای می گویند کہ بہائی ہا نجس هستند و عدہ ای ہم آنها را پاک می دانند. این گروہ از بہائی ہا اخلاق خوبی از خود آشکار می کنند، آیا آنها نجس هستند یا پاک؟

در جواب **سؤال حکم** فرمودہ اند: «**آنها نجس و دشمن دین و ایمان شما هستند، پس فرزندان عزیزم، جدّاً از آنها بپرهیزید.**»^۱

حُکْم تاریخی
آیت الله العظمی بروجردی
قدس سره

از شهید ثالث ملا محمدتقی برغانی که با تیزهوشی سیاسی و تسلط بر علوم اسلامی به ماهیت شیخ **احمد احسانی** استاد استاد علی محمد شیرازی مدعی «**باییت**» حضرت امام قائم غائب موجود موعود پی برد و شجاعانه او را تکفیر نمود، تا عصر حاضر، فرقه گمراه و گمراه کننده باییه و بهائیه، علاوه بر این که به تحریک استعمار سلطه گر در کنار سایر فرقه‌هایی مانند صوفیه و شیخیه در صدد تضعیف قدرت و نفوذ علمای و تشدید اختلاف بین حاکمیت و روحانیت و وحدت مذهبی بوده، بارها تصمیم به ترور حضرات فقهاء امامیه چون آیات عظام **آخوند خراسانی** و حاج شیخ عبدالله مازندرانی گرفته‌اند که نافرجام مانده، عاقبت شیخ فضل‌الله نوری با اعدام، و سید عبدالله بهبهانی را با ترور توسط انجمن مخفی دوم به نام «بین‌الطلوعین» از سر راه نفوذ خود در مشروطه برداشتند و لذا ماجرای مشروطه به رهبری علماء نجف را به تحصن در سفارت انگلیس کشاندند. لکن حضرات فقهاء دوره قاجاریه تا عصر حاضر، لحظه‌ای از مبارزه با این فرقه ضاله مضله آرام نبوده‌اند. حتی افراد برجسته‌ای نظیر

آیة اللہ حاج شیخ حسین لنکرانی، زمانی کہ بہائیان بطور کامل تسلط بر قوای تصمیم گیری مملکت داشتند، با مبلغین بہائی بہ مناظرہ پرداختہ، **کشف الحیل** تألیف عبدالحسین آیتی، مبلغ زبردست بہائیت را کہ بعد از ندامت، رد بر بہائیت نوشتہ بود، بہ چاپ رساندند. در عصر زعامت و مرجعیت استاد الفقہاء والمجتہدین آیت اللہ العظمیٰ حاج آقا حسین طباطبائی بروجردی - قدس اللہ روحہ العزیز - کہ فرقہ ضالہ بہائیت با حمایت ہمہ جانبہ حکومت وقت بہ وسیلہ امرای لشکری و کشوری بہائی نقش مؤثری در سرنوشت ایران شیعه داشت، آیت اللہ العظمیٰ **بروجردی** شجاعانہ با اقدامات مفید و ضروری بہ مخالفت با بہائیت برخاستند؛ از جملہ صدور فتوای جامعی است کہ در حساسترین و خفقتان آورترین دوران تاریخ معاصر صادر نمودند. متن سئوال و فتوای آن بزرگوار بہ شرح ذیل است.

استفتاء از کفر تقدس حضرت آیه الله العظمی آقای بروجردی قدس سره

۱ فروردین ۱۳۷۴

حضرت آیه الله العظمی آقا بروجردی مدظلہ العالی عن رؤس المسلمین بکن مجروحان
چشمی فرمائید راجع معاشرت و معامله با یهودیان از قبیل اکل و شرب با آنها و همکاری
کردن آنها و همکاری آنان رفتن وزن دادن با آنان وزن گرفتن از آنها و در معاملات
و راه دادن آنها بگناهات مسلمین و خرید و فروش با آنها و کرایه و اجاره دادن املاک
و وسایل نقلیه با آنها و استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وسایل نقلیه از آنها و معامله کردن
و اصلاح سر و صورت آنان و کار کردن برار آنها مجازاً و یا تحت هر یک از عناوین
معاملات شرعیه از قبیل معامله و مزارعه و مساقات و شرکت و صلح و کفایت امور
از اینها معاشرت و معامله با آنهاست یعنی است نظر شریف را مرقوم دارید امام ^{ظلمت} السلام

بسم الله

لازم است مسلمین نسبت باقی فرقہ معاشرت و معامله و
ترک کنند فقط از مسلمین تقاضای آرایش و حفظ انتظام
از دست ندهند

استفتاء از محضر مبارک
حضرت آیت الله العظمی آقای بروجردی
متاعه المسلمین بطول بقاعه

حضرت آیت الله العظمی آقای بروجردی - مد ظله العالی علی
روس المسلمین بحق محمد و آله - چه می فرمایند.

راجع به معاشرت و معامله با بهائیان از قبیل اکل و شروب [خوردن و
نوشیدن] با آنها و مهمانی کردن آنها و به مهمانی آنان رفتن و زن دادن به آنان
و زن گرفتن از آنها و دخول در حمام های آنان و راه دادن آنها به حمام های
مسلمین و خرید و فروش با آنها و کرایه و اجاره دادن املاک و وسائط نقلیه
با آنها و معالجه نزد آنها و اصلاح سر و صورت آنان و کار کردن برای آنها
مجانا و یا تحت هر یک از عناوین: معاملات شرعیه از قبیل جحاله و
مزارعه و مساقات و شرکت و صلح و نحو این امور از انحاء معاشرت و
معامله با آنها، مستدعی است نظر شریف را مرقوم دارید. ادام الله ظلکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه معاشرت و مخالطه و معامله را ترک کنند.
از مسلمین تقاضا دارم آرامش و حفظ انتظام را از دست ندهند.

حسین الطباطبائی

متن عریضه به حضور حضرت ولی امر مسلمین آیت الله العظمی امام خامنه‌ای مدظله العالی

۱۵
۱۳۹۸

بسم الله الرحمن الرحیم

حضرت آیت الله العظمی ولید سرمدی مدظله العالی

بیت المقدس - عرصه ارارات حضرت روحیه بویض استغاثه

تقریب حضرت بن خلدون آیت الله العظمی برودری زهد است

درود شهادت استغاثه بلام رهنمون در خیم صلح

حضور بیست لیلین و صلح سبزو با استغاثه

نظریه خود را نسبت به شورای استغاثه در (خبر) است

لام اول است . در اول استغاثه سبزو سبزو

بسم الله

از هرگونه معاشرت با این فرقه ضال و ضالّه

اجتناب شود

دقیق
حضرت آیه الله خامنه‌ای مدظله العالی
بجانب استغاثه است

کتابخانه حضرت آیت الله العظمی
شماره کتاب: ۹۹۹۱
تاریخ ثبت: ۸ - ۱۳۹۸
روز: چهارشنبه

استدانتا از حضرت مبارک

حضرت آیت الله العظمی آقایی برودری

متوجه استغاثه استغاثه
حضرت آیه العظمی آقایی برودری مدظله العالی علی رؤس
المسلمین یعنی ستمگر آیه چه میفرمایید

داخل استغاثه و ستمگر با هم چون از قبل یکی و شریک با آنها و
مبارک کردن آنها و بهمان آئین خود روز دامن آئین دین گرفتن آنها
و دخول در حکمی آئین و راه دامن آنها به ستمگر و ستمگر و خود
فروغ با آنها در گریه و اجاره دادن املاک و وساطت طلب با آنها و
استخدام آئین و اجاره نمودن املاک و ستمگر آئین آنها و ستمگر
بود آنها و اسلام سر و صورت آئین و کفر کردن برای آنها چنانچه
باعت هر یک از بخارین ستمگر و ستمگر از قبیل چنانچه و مراعات و
مسائل و شرکت و صلح و نسو این مورد از انصاف مشورت و صلح با
آنها مستحب است بجز حرف و امر فرموده امام باقر علیهم السلام

بسم الله تعالی

لام است مسلمین با این فرقه معاشرت و معامله و صلح را
زک که فقط از مسلمین تمسقا دارد از ارض و منقذ استقامت با از
دست بماند

حضرت الطباطبائی
عجل الله فرجه

جواب دفتر معظم له

در ذیل عریضه استفتائیه

بسم الله الرحمن الرحيم

محضر مبارک آیت الله العظمی ولی امر مسلمین جناب آقای حاج
سیدعلی خامنه‌ای مدظله العالی

با تقدیم سلام و عرض ارادت خالصانه در حاشیه عریضه استفتائیه
تقدیمی حضورتان فتوای آیه الله العظمی بروجردی رحمه الله علیه آورده
شده است استدعا داریم در چنین زمانی که فرقی ضاله خاصه بهائیت
بهترین وسیله مبارزه با اسلام و مسلمین هستند نظریه خود را نسبت
به فتوای آن فقید فقیه مرقوم بفرمائید که لازم الاجراست؟

ارادتمند سیدعلیرضا علوی طباطبائی بروجردی

بسمه تعالی

از هرگونه معاشرت با این فرقه ضالّه مضلّه اجتناب شود.

مُهر دفتر

نظرخواهی

از حضرات مراجع تقلید

ایران

با ملاحظه جامعیت متن استفتاء از مرحوم استادالفقهاء والمجتهدین حضرت آیتالله العظمی حاج آقا حسین طباطبائی بروجردی - قدس الله روحه العزیز - جد مادری حضرت آیتالله حاج آقا جواد علوی طباطبائی بروجردی که راقم افتخار انتساب به آن خاندان را دارد، و والد فاضل دانشمند **حاج سید محمد آقا علوی طباطبائی** بروجردی - رحمة الله علیه - در عصر مبارزه با استعمار خارجی و استبداد داخلی توسط آن بزرگوار از اجرای حکم سنگین رژیم دست نشانده نسبت به خود مصون ماند. مصمم شدم در عصری که آمریکا با اسرائیل، انگلیس و... از بهائیت و بهائیان بدون هیچ ملاحظه، بل در کمال بی رحمی و شقاوت، حمایت می کند، فتوای جامع و قاطع آیه الله بروجردی را به تائید مراجع عظام تقلید که در زمان زعامت و ولایت امری مرجع عالیقدر جهان تشیع **حضرت نایب الامام امام خامنه ای** - مد ظله العالی - هر کدام مورد رجوع عده ای از شیعیان می باشند رسانده، جواب آن ذوات مقدسه را به ثبت تاریخ رسانم. تا برای همیشه بیان کننده ی واقعیت روش و سیره ضد استکباری

مرجعیت نواب دوران غیبت کبری در مقابل تزویر و خدعه دین‌سازی استعمار جهانی باشد و خوشبختانه **کلیه حضرات مراجع بزرگواری که مورد سؤال قرار گرفته بودند** ما را به دریافت جواب مفتخر نمودند. قابل تذکر و توجه است، چون در حدّ و مرتبتی نیستم که براساس موقعیت علمی، نظراتشان را نقل نمایم، لذا به پیروی از بعضی نویسندگان معزز معاصر که تالیف خویش را به آراء ایشان زینت داده‌اند، با توجه به قاعده حروف ابجد، آرای ایشان را نقل می‌نمایم.

قبل از اینکه سؤال از مراجع تقلید و جواب حضرات ایشان را زینت بخش رساله خود سازیم جواب استفتاء مرحوم آیت‌الله **حاج میرزا جواد آقابریری** - قدس الله روحه‌العزیز - که به سؤال کنندگانی داده بودند را می‌آوریم:

متن سؤالاتی که از ایشان نموده‌اند به شرح زیر است:

نظر مبارک حضرت تعالی در مورد فرقه بهائیت چیست؟

جواب: بسمه تعالی فرقه بهائیت، فرقه ضاله است و ایجاد این گونه ادیان و فرق ساختگی به خاطر آن است که دین صحیح الهی را منحرف کرده و ادیان باطل را جایگزین دین مبین اسلام نمایند.

جوادالتبریزی مُهر

سؤال: فرقه بهائیت چیست؟

جواب: بسمه تعالی فرقه بهائیت نه دین است نه مذهب بلکه فرقه‌ای است ضاله و منحرف که بهائیت انشعابی از شیخیگری است.

جوادالتبریزی مُهر

سوال: آیا فرقہ بہائیت شاخہ ای از شیعه است؟

جواب: بسمہ تعالی اصلاً این فرقہ ربطی بہ شیعه ندارد بلکہ برای متزلزل کردن عقاید سالم و برحق شیعه بہ وجود آمدہ است و مانند ہر معصیت کار بدون مبالغات ہستند و باید آنان را امر بہ معروف و نہی از منکر کرد.

جوادالتبریزی مہر

سوال: آیا معاملہ با فرقہ بہائیت صحیح است؟

جواب: بسمہ تعالی ترویج فرقہ بہائیت جایز نیست و معاملہ با آنها چنانچہ ترویج این فرقہ حساب شود جایز نیست واللہ العالم.

جوادالتبریزی مہر

سوال: افرادی کہ با بہائیان نسبت فامیلی نزدیک دارند، با توجہ بہ تأکیدی کہ در آداب اسلامی و آیات و روایات در مورد صلہ رحم وجود دارد در مورد ارتباط با آنان چہ وظیفہ ای دارند؟

جواب: بسمہ تعالی صلہ رحم شامل کفار نمی شود، بلکہ اگر موجب تقویت آنان باشد جایز نیست واللہ العالم.

جوادالتبریزی مہر

سوال: وظیفہ ما در قبال افرادی کہ با بہائیان رفت و آمد دارند و

رعایت حدود و جوانب شرعی را در این زمینہ نمی نمایند چیست؟

جواب: بسمہ تعالی مانند ہر معصیت کار بدون مبالغات ہستند کہ باید با وجود شرایط آنان را امر بہ معروف و نہی از منکر کرد واللہ العالم.

جوادالتبریزی مہر

مرحوم آیت‌الله حاج شیخ محمدفاضل لنکرانی - قدس سره - نیز به سؤالاتی که تقریباً با متن سؤال از مرحوم آیه‌الله العظمی بروجردی - قدس الله نفسه الزکیه - در یک زمینه است جواب داده‌اند، از مرحوم آیت‌الله فاضل پرسیده‌اند:

اگر همکار انسان از فرقه ضالّه بهائی باشد و انسان با او تماس داشته باشد، وظیفه چیست؟

جواب داده بودند: فرقه ضالّه بهائی که منکر ضروری اسلام هستند، مطلقاً نجس می‌باشند و تماس با رطوبت (همراه یا بدن) با آنها موجب نجاست است.

پرسیده‌اند: در محل ما چند خانوار بهائی زندگی می‌کنند، هم‌غذا شدن با آنها و رفت و آمد با آنها چه صورت دارد؟

جواب داده بودند: فرقه بهائی نجس هستند و آنچه با بدن آنها و با رطوبت تماس پیدا کرده نجس می‌باشد، و رفت و آمد با آنها چنانچه تائید و تقویت آنها بشود، جایز نیست.^۱

پرسیده‌اند: تکلیف آموزگاران با دانش‌آموزان بهائی چیست؟ آیا جایز است قرآن را در اختیار آنان قرار دهند؟

جواب داده بودند: باید با آنها معامله نجاست کرد و قرار دادن قرآن در اختیار آنان جایز نیست.^۲

۱. جامع المسائل مطابق با فتوای مرحوم آیه‌الله فاضل: ۴۰/۳ سؤال ۶۶ و ۶۷

۲. همان مأخذ: ۴۴/۱ سؤال ۹۲

متن سؤال از مراجع ایران و جواب ایشان

ادب و آداب استفتاء این وظیفہ را معین می کرد کہ صورت استفتاء از مرحوم آیت اللہ العظمی بروجردی را بہ سبک رائج و سنت سنوال کہ صورت آن در قسمت اسناد رسالہ حاضر ملاحظہ می شود، خدمت آقایان مراجع تقلید تقدیم داشتہ، تقاضای جواب نمائیم:

بسم اللہ الرحمن الرحیم

محضر مبارک حضرت آیت اللہ آقای... دام ظلہ

سلام علیکم. در حاشیہ عریضہ استفتائیہ بہ محضر مبارک فتوای استاد الفقہاء آیت اللہ العظمی بروجردی - قدس اللہ روحہ العزیز - آورده شده است. استدعا دارد در این برہہ از زمان کہ فرقی ضالہ بہترین وسیلہ مبارزہ با دیانت حقہ ہستند، نظر خود را نسبت بہ فتوای آن فقیہ فقید مرقوم بفرمائید.

ارادتمند - سید علیرضا علوی طباطبائی بروجردی

جوابہای رسیدہ با مراعات حروف اول نام مبارک آقایان بہ ترتیب

آورده می شود.

حضرت آیت‌الله حاج شیخ جعفر **سبحانی** - دام ظلّه^۱ - جواب داده‌اند:

بسمه تعالی

همان‌طوری که استاد بزرگوار آیت‌الله‌العظمی بروجردی مرقوم فرموده‌اند هر نوع معامله با کافر که موجب تقویت کفر یا تضعیف دین باشد جائز نیست. والله العالم جعفر سبحانی

قابل تذکر است که بعد از دریافت جواب حاج آقا هاشمی از قول آقا تذکر دادند: «معاملاتی که موجب تقویت آنها نشود بلامانع است.»

حضرت آیت‌الله حاج شیخ حسین **مظاهری** - دام ظلّه - جواب داده‌اند:^۲

بسمه تعالی

آنچه را استاد بزرگوار ما حضرت آیت‌الله‌العظمی بروجردی - ره - فرموده‌اند صحیح و باید همگی طبق آن عمل کنند.

مهر عبده حسین المظاهری

حضرت آیت‌الله حاج شیخ حسین **نوری** جواب داده‌اند^۳

بسمه تعالی

سلام علیکم. نظر مبارک استاد محترم حضرت آیت‌الله‌العظمی آقای بروجردی - اعلی‌الله تعالی مقامه - کاملاً صائب است و فرقه ضالّه بهائیت، ساخته دشمنان اسلام است و در راه اهداف آنها همیشه حرکت داشته و دارند. و لذا بر مسلمانان لازم است از معاشرت و مخالطه و معامله با آنها خودداری نمایند.

حسین نوری همدانی

۲. سند شماره ۳

۱. سند شماره ۲

۳. سند شماره ۴

حضرت آیت الله حاج شیخ حسین **وحید خراسانی**، چون سلیقہ و داب ایشان در پاسخ کتبی دادن بہ استفتائات نیست!! لذا در روز دوشنبہ ۱۳۸۹/۱/۲ ساعت یک بعد از ظہر بہ وقت جدید - تلفنی مزاحم دفتر ایشان شدم، فرمودند: بہ نظر حضرت آقای وحید ازدواج، معاملہ و معاشرت با بہائیان حرام است، کمک بہ حزب آنها حرام است. چون حکم نجس را دارند. در معاشرت، با خسی نباید ہمراہ باشد.

حضرت آیت الله حاج شیخ **خلیل مبشر کاشانی** - دام ظلہ - در جواب مرقوم داشته اند: ^۱ «بسمہ تعالی ہرگونہ ارتباط اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و... کہ موجب تثبیت و تقویت این گروہ و حزب بہائیت شود حرام و اجتناب ہمہ جانبہ واجب است. ہمچنین مبارزہ جہت محو و اضمحلال حزب شیطانی مذکور بر جمیع آحاد مسلمین و ملت اصیل ایرانی و دولت عزیز نظام مقدس جمہوری اسلامی واجب است. والسلام علینا و علی جمیع اخواننا المؤمنین.

مبشر کاشانی
مُہر

حضرت آیت الله سید عباس **مدرسی یزدی** - دام ظلہ - در جواب مرقوم داشته اند: ^۲

بسمہ تعالی

آنچہ فقیہ اہل بیت - صلوات اللہ علیہم و مرجع عالیقدر عالم تشیع -

رضوان‌الله تعالی علیه - فرموده‌اند، در کمال صحت و واقعیت است. و ما رساله‌ای هم در کفر و ارتداد فرقه ضالّه بهائیه منتشر نموده‌ایم. معاشرت و رفت و آمد با آنها و معامله با آنها علی نحو الاطلاق جائز نیست. زن مسلمان بر تزویج آنها در آمدن جائز نیست و باطل است، ازدواج با زن بهائیه جایز نیست و باطل است؛ چون کافر و مرتد می‌باشند. گرچه ازدواج با اهل کتاب جائز است، اما آنها اهل کتاب نیستند و باید آنها را در مضیقه و انزوا قرار داد تا یا هدایت شوند یا به‌سزای اعمال ننگ شیطانی و شهوانی خود برسند. اعاذنا بالله من شرهم

عباس‌الحسینی المدرسی یزدی

حضرت آیت‌الله حاج شیخ عبدالله جوادی آملی - دام‌ظله - در جواب

مرقوم داشته‌اند^۱

بسم‌الله الرحمن الرحیم فتوای فوق مورد تأیید است. جوادی آملی

حضرت آیت‌الله حاج شیخ عبدالحمید شریانی - دام‌ظله - کسالت و

لرزش دست در حدی بود که تحت هیچ عنوان نوشتن جواب برای ایشان امکان نداشت.

حضرت آیت‌الله حاج سید عزالدین زنجانی - دام‌ظله - در جواب مرقوم

داشته‌اند^۲.

بسم الله الرحمن الرحيم همانطور که سیدنا الاستاد الفقیہ الاکبر الامام بروجردی - قدس الله نفسه الزکیه و اعلى درجات الجنان مقامه - مرقوم فرموده اند صحیح و لازم الاجرا است. البتہ با محافظت شدید و مراقبت اکید با آرامش و حفظ انتظام و الله لیهدی الی سواء السبیل.

مُهر

در یکی از روزهای اقامت آیت الله **حاج شیخ علی سبط الشیخ** انصاری - دامت برکاته - در تهران حضورشان رسیده تصمیم درباره رساله حاضر را با ایشان در میان گذاشته استدعای نظریه ایشان را نمودم. در جواب فرمودند: در این برهه از زمان که فرقه ضالہ به انواع شیطنت‌ها جوانان ناآگاه ما را اغفال می‌کنند بهترین اقدام ارشاد فریب خوردگان به ہر نوع و شکل ممکن با حفظ آرامش و انتظام است. بندہ در همان زمان صدور حکم تاریخی آیت الله العظمی بروجردی - قدس سرہ الشریف - در جریان آن بودم مورد تائید بوده و هست.

حضرت آیت الله حاج شیخ **علی صافی گلپایگانی** - قدس سرہ - در دیداری کہ با ایشان داشتیم استفتاء را ملاحظہ کرده، فرمودند آنچه استاد بزرگوار ما مرقوم داشته اند، کفایت کننده است. و بہ احترام ایشان حاضر نشدند حتی در حاشیہ فتوای حضرتشان همان را کہ فرمودند قلمی کنند.

حضرت آیت‌الله حاج شیخ **علی اصغر رحیمی آزاد** دام‌ظله در جواب مرقوم داشته‌اند^۱ بسمه تعالی سلام علیکم و رحمة الله جواب استفتاء جنابعالی همان است که مرحوم آیه‌الله العظمی بروجردی اعلی‌الله مقامه فرموده باید مسلمانان هرگونه رابطه و معاشرت و معامله را با این فرقه ضاله ترک کنند. الداعی علی اصغر رحیمی آزاد
مهر

حضرت آیت‌الله حاج شیخ قربانعلی **محقق کابلی** - دام‌ظله - مرقوم داشته‌اند^۲:

بسمه تعالی

در فرض سؤال، نظر اینجانب نیز احتراز از معاشرت با این فرقه است، چون تماس بدنی در صورتی که رطوبت داشته باشد، موجب نجاست است. و همچنین معاملات با آنها موجب تقویت طریقه آنها است؛ لذا معامله با آنها نیز باید ترک شود.

قربانعلی محقق کابلی

حضرت آیت‌الله حاج شیخ **لطف‌الله صافی گلپایگانی** - دام‌ظله - در جواب مرقوم فرموده‌اند^۳:

۲. سند شماره ۱۰

۱. به سند شماره ۹ رجوع شود.

۳. سند شماره ۱۱

بسم الله الرحمن الرحيم

نظر حقیر مطابق با نظر مبارک آن مرجع جلیل القدر - اعلیٰ الله مقامه -

می باشد. والله العالم.

لطف الله صافی - مہر

حضرت آیت الله حاج **شیخ محمد رحمتی** سیرجانی - دام ظلہ - در

جواب نوشته اند^۱:

بسمه تعالیٰ

خداوند متعال درجات آن بزرگوار عالی است، اعلیٰ فرماید! و حکم

فتوای آن بزرگوار و نظر ایشان مورد قبول و تائید است.

امضاء و مہر

حضرت آیت الله حاج **سید محمد شاهرودی** - دام ظلہ - در جواب

مرفوم داشته اند^۲:

بسمه تعالیٰ

کفر مدعی الوہیت یا نبوت و نیز منکر نبوت خاتم پیامبران یا منکر

ضروریات دین مسلم و مجمع علیہ بین مسلمین می باشد، و این فرقه از

پیروان علی محمد باب هستند کہ بہ ترتیب ہم مدعی نبوت بوده و ہم

مدعی الوہیت و ہم منکر خاتم پیامبران و ہم منکر ضروریات دین مثل

نماز و امثال آن هستند، بنابراین از نظر موازین فقه شرع مقدس اسلام، این افراد کافر هستند، اما اگر فقط اسماً بهائی بشوند، یعنی داخل این حزب و مرام باشد، ولی در عقائد از آنها پیروی نکند، مانند اکثر کمونیست‌ها که از لحاظ سیاسی و حزبی کمونیست هستند، ولی منکر وجود خدا و پیامبر نیستند، چنین کسی کافر نمی‌باشد.

سید محمد شاهرودی

حضرت آیت‌الله حاج سید محمد مفتی‌الشیعه دام ظلّه‌العالی

بعد از ارسال استفتاء به‌جهت اطلاعات وسیعی که ایشان از مبارزه آیه‌الله العظمی بروجردی با بهائیان داشتند، مفید دانستند که شخصاً ملاقاتی داشته باشم. روز چهارشنبه ۲۵ فروردین^۱ حضورشان رسیده با کمال بزرگواری و حوصله‌ای قابل تقدیر و تشکر به‌موضوعات بسیار مهمی اشاره کردند که حتماً مورد استفاده قرار خواهد گرفت. در مورد استفتاء به‌سه مهم اشاره کردند:

۱- نسبت به‌بهائیان، آنان را به‌سه گروه تقسیم کردند. فرمودند آن عده که منکر نبوت حضرت ختمی مرتبت می‌باشند کافرند و گروهی چون حضرت امام زمان - ارواحنا‌فداه - را قبول ندارند منکر امامت می‌باشند در حقیقت کافر نیستند، لکن منکر ضروری ایمان شده‌اند. دسته‌ای هم مسأله نیابت را با خصوصیت‌هایی که جایگاهی در تشیع ندارد به‌علی محمد باب نسبت می‌دهند.

۱. ۱۳۸۹ در منزل شخصی ایشان واقع در قم حضورشان را درک کردم.

۲- در مورد متن فتوای مرحوم آیة اللہ العظمی بروجردی فرمودند مخالفت ایشان با تخریب خطیرة القدس کہ در تہران ساخته شدہ بود آغاز گردید. و چنان اوج گرفت کہ شخص محمدرضا پهلوی در بیت مرحوم آیة اللہ بروجردی شرفیاب حضورشان شد و قول داد حتماً شخصاً منظور حضرت آیة اللہ را تأمین خواہد کرد و خواستار شد کہ ایشان مؤمنین را آرام کنند و لذا مرحوم آقای بروجردی در انتہای فتوا مرقوم داشتند «از مسلمین تقاضا دارم آرامش و حفظ انتظام را از دست ندهند».

۳- در مورد جواب استفتاء فرمودند: «**فتوا صحیح است** با اینکہ شأن ایشان اجل برآن است کہ شاگردانشان بخواہند نظری بدهند چون نظر حقیر را جویا می شوید این حکم برای ہمیشہ تا این فرقہ ضالہ نابود شدہ اند لازم الاجراست».

حضرت آیة اللہ حاج سید محمد باقر شیرازی - دام ظلہ - در جواب نوشتہ اند^۱:

بسمہ تعالی

شکی نیست بیان و نظر مبارک حضرت مستطاب سید الطائفہ استاد الفقہاء آیة اللہ بروجردی - قدس سرہ الشریف - کاملاً مطابق با موازین و ہرگونہ معاشرت و داد و ستد، خاصہ ازدواج با آنان ممنوع و حرام است. البتہ همان قسم کہ ایشان ہم بیان فرمودند، در ہر حال حفظ انتظام و

آرامش نیز لازم است.

محمد باقر بن عبدالله شیرازی

مهر

حضرت آیت‌الله حاج شیخ محمدتقی مجلسی - دام ظلّه - در جواب

مرقوم داشته‌اند^۱:

بسمه تعالی

نظر مبارک حضرت آیة‌الله‌العظمی بروجردی - رضوان الله علیه - متبع و

مورد نظر حقیر نیز می‌باشد. والسلام

محمدتقی مجلسی

مهر

مقلدین مرحوم آیت‌الله حاج شیخ محمدتقی بهجت می‌توانند بعد از

فوت ایشان که با اذن هر یک از فقهاء بقاء بر میت را جایز می‌دانند در

مسائلی که از آن بزرگوار تقلید می‌کردند به‌اذن مجتهد اجازه دهنده بقای

بر آن مرحوم باقی هستند. به نظر همان فقیه عمل کنند.

بسمه تعالی

حضرت آیة‌الله حاج سید محمدصادق روحانی در جواب نوشته‌اند^۲:

باسمه جلت اسمائه

به‌آنچه مرحوم آیة‌الله العظمی آقای بروجردی رحمة‌الله علیه فتوی

داده‌اند و فتوائی است موافق با موازین شرعیہ، حقیر نیز فتوی می‌دهم.
الروحانی مهر

حضرت آیت‌الله حاج **شیخ محمدعلی گرامی** - دام ظلہ - مرقوم
داشته‌اند:^۱

بسمہ تعالی

فرقہ مزبور خارج از دین اسلام هستند و با دسیسہ اجانب بہ وجود
آمده و اینک ہم وسیلہ‌ای در دست آنها برای افساد جامعہ می‌باشند.
همانطور کہ اساتید ما چون مرحوم آقای بروجردی - قدس سرہ - و مرحوم
امام خمینی - قدس سرہ - در سال ۱۳۴۳ هـ ش برای اینجانب مرقوم
داشته‌اند، لازم است ہمگان از ہرگونہ ترویج آنها خودداری؛ بلکہ ترک
مراودہ و معاملہ نمایند و آنها را بہ حمام‌های عمومی راہ ندهند کہ موجب
نجاست هستند. افراد عامی آنها ہم آلت دست بزرگانشان هستند.

محمدعلی گرامی

امضاء و مهر

حضرت آیت‌الله حاج **سید محمود ہاشمی** شاهرودی - دام ظلہ العالی -
در جواب یکی از تلامذہ درس خارج خود در حوزہ علمیہ قم مرقوم
داشته‌اند:^۲

بسمہ تعالی فتوای آن بزرگوار قدس اللہ سرّہ الشریف طبق موازین

شرعی است.

محمود هاشمی شاهرودی

مهر

دفتر حضرت آیت‌الله حاج سید موسی شبیری زنجانی نظر ایشان را
به شرح زیر در اختیار گذاشته است:^۱

باسمه تعالی

هرآن چه موجب تقویت یا تائید این فرقه ضاله گردد، اعم از معاشرت،
اختلاط و معامله صحیح نیست و لازم است مسلمین از این امور در
صورت تبلیغ این گمراهان اجتناب کنند.

مهر دفتر

حضرت آیت‌الله ناصر مکارم شیرازی - دام ظلّه - در جواب مرقوم
فرموده‌اند:^۲

بسمه تعالی

آنچه آن فقیه بزرگوار فرموده‌اند، حق است. همیشه موفق باشید.

ناصر مکارم شیرازی

مهر

حضرت آیت الله میرزا مسلم ملکوتی: در تعقیب تأخیر در جواب سؤال گفتند ارسال شده و شفاهاً نیز به این مختصر اکتفا کردند: «آنچه را که آن فقیہ بزرگوار در جواب سؤال عده‌ای مرقوم داشته‌اند حکم است و فتوی نیست و همیشه بر همه لازم العمل است.»

حضرت آیت الله حاج شیخ یدالله دوزدوزانی جواب داده‌اند:

باسمه تعالی جوابیہ معظم له مورد تائید اینجانب می‌باشد البتہ امروز محدودیت زمان صدور فتوای ایشان نیست، باید مسلمانان منسجم باشند و جلساتی برای مبارزہ با آنان تشکیل دهند. مبدا بہ افکار جوانان ما رخنہ نموده و عقائد باطل و پوشالی خود را کہ ساختہ قدرتہای شرق و غرب است رواج دهند. توفیق مسلمانان را از خدای متعال خواهانم.

یدالله دوزدوزانی

مُہر

تذکرہ: منظور از «البتہ امروز محدودیت زمان صدور فتوای ایشان نیست» در متن جوابیہ‌ای کہ از نظر گذشت توجہ دادن بہ این مہم است. در دوران مجد و عظمت اسلام کہ حکومت تائید و ترویج تقویت کنندہ بہائیت نابود شدہ، وظیفہ در مقابل مسلک‌های استعماری نظیر بہائیت بہ تبعیت از فتاوی مراجع خلاصہ نمی‌شود بلکہ باید با فرقی گمراہ کنندہ گمراہ مبارزہ کرد.

حضرت آیه‌الله حاج سید یوسف مدنی تبریزی مرقوم داشته‌اند:

بسم الله الرحمن الرحيم

مسئله مفروضه را در بحث تجارت تفضیلاً و مستدلاً متعرض شده‌ایم،
ولکن اجمال جواب به قرار ذیل می‌باشد: معاشرت - رفت و آمد - با فرقه
بهائیت و سایر کفار اگر موجب سستی عقیده اسلامی باشد جایز نیست؛
ولکن معامله - داد و ستد - با فرقه مذکور و سایر کفار شرعاً اشکالی ندارد،
مگر آنکه متعلق معامله سلاح جنگی است و زمان نیز زمان جنگ باشد،
فروختن آن به اعداء دین جایز نیست، ولی در حال... صلح - مانعی ندارد.
و همچنین است بیع سلاح به کفاری که مقاتله آنها با کفار باشد. و اما مسئله
ازدواج با جمیع فرق کفار و مسلمین که در حکم کفار می‌باشند، مثل غلاة
و نواصب و خوارج را در کتاب منهاج الاحکام تفضیلاً متعرض شده‌ایم؛
لطفاً به آنجا مراجعه فرمائید. رجوع شود [در صفحه ۳۰۴ به بعد در طرح
چند فرع باطل دانسته‌اند] السید یوسف المدنی التبریزی

اسناد خطی کتاب

سند شماره ۱

حضرت آیت الله العظمی میرزا جواد تبریزی

آیا فرقه بهائیت شاخه‌ای از شیعه است؟
 برسالت اسلام این فرقه ربطی به تشیع ندارد بلکه برای متزلزل کردن عقاید مسلم و بر حق تشیع به وجود آمده است و مانند هر معصیت کار بدون مبالغت هستند و باید آنان را امر به معروف و نهی از منکر کرد.

حضرت آیت الله العظمی میرزا جواد تبریزی

و طبیعتاً ما در قبال افرادی که با بهائیان رفت و آمد دارند و رعایت حدود و جوانب شرعی را در این زمینه نمی‌نمایند چیست؟
 برسالت مانند هر معصیت کار بدون مبالغت هستند که باید با وجود شرایط آنان را امر به معروف و نهی از منکر کرد والله العالم.

حضرت آیت الله العظمی میرزا جواد تبریزی

افرادی که با بهائیان نسبت قلمبوس نزدیک دارند یا توجه به ناکیدی که در آداب اسلامی و آیات و روایات در مورد صله رحم وجود دارد در مورد ارتباط با آنان چه وظیفه‌ای دارند؟
 برسالت صله رحم شامل کلان نمی‌شود، بلکه اگر موجب تقویت آنان باشد جایز نیست، والله العالم.

حضرت آیت الله العظمی میرزا جواد تبریزی

فرقه بهائیت چیست؟
 برسالت فرقه بهائیت نه دین است نه مذهب بلکه فرقه‌ای است ضاله و منحرف که بهائیت انشعابی از بانیگری، و بنیاد انشعابی از شیخینگری است.

حضرت آیت الله العظمی میرزا جواد تبریزی

آیا معامله با فرقه بهائیت صحیح است؟

برسالت ترویج فرقه بهائیت جایز نیست و معامله با آنها چنانچه ترویج این فرقه حساب شود جایز نیست، والله العالم.

سند شماره ۲

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت‌الله العظمی آقای بروجردی

منع الله الصلحین بطول طاعة

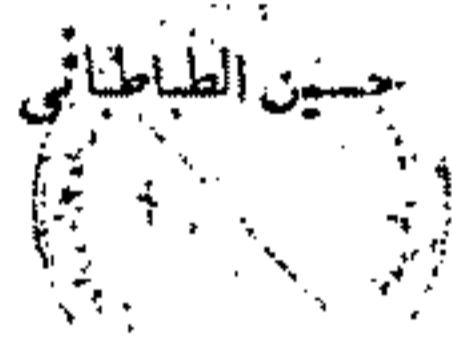
حضرت آیت‌الله العظمی آقای بروجردی مدظله العالی علی رؤس

المسلمین بحق معصود آله چه میفرمایید

راجع به معاشرت و معامله با یهودیان از قبیل اکل و شرب با آنها و مهمانی کردن آنها و پیمانی آنرا در وزن دادن یا نان وزن گرفتن از آنها و دخول در حمامهای آنان و داده دادن آنها به حمامهای مسلمین و خرید و فروش با آنها و کرایه و اجاره دادن املاک و وسائط نقلیه با آنها و استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وسائط نقلیه از آنها و مخالجه نزد آنها و اصلاح سر و صورت آنان و کل کردن برای آنها مساجد و یا تحت هر یک از عناوین معاملات شرعیه از قبیل جمله و مزارعه و مسافقت و شرکت و صلح و نحو این امور از انحاء معاشرت و معامله با آنها مستثنی است بنظر شریف را مرقوم دارید ادام الله ظلمکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه معاشرت و مخالطه و معامله را ترک کنند فقط از مسلمین تقاضا داریم آرامش و حفظ انتظام ما از دست ندهند.

بسمه تعالی

همان طوری که استاد بزرگوار آیت‌الله العظمی بروجردی
مرقوم فرموده اند هر نوع معاشرت با کافر که بر بندگان
کفر یا تضعیف دین باشد جایز نیست

والله اعلم

جعفر سبحانی

۲۸ ربيع الاول
۱۳۴۱ ل

بسمه تعالی
محمد بن محمد
جعفر سبحانی

بسمه تعالی
مخبرین بر آیت الله العظمی بروجردی
با تقدم بسلام در حاکمیه استفتاء بر از
شما صورت حکم آیت الله العظمی بروجردی
حاج آقا حسین بروجردی
لا حده است استعدا دار در نظرم
خود را نسبت به حکم آن فقیده
اعلام فرمایید
جعفر سبحانی
طاب ثراه

سند شماره ۳

بسم الله الرحمن الرحيم
 حضرت آیت الله العظمی آقا میرزا محمد باقر
 در رساله عریضه استغاثه به محضر حضرت
 قزاقی است و العقیقه آیت الله العظمی میرزا
 امام روح الامیر - آیت الله مرسته است . استغاثه با ذکر
 در این رساله به شرح اوزار است که فرقی ندارد بقیه و سایر
 صابران به با ریاست حضرت به شرح نظر حضرت در این رساله
 قزاقی است که حضرت فقیر مرحوم نظر است

لله الشکر
 آنچه را که در این رساله است از آیت الله العظمی
 میرزا محمد باقر و سایر بزرگان استغاثه است
 هرگز نمی شود که در این رساله استغاثه
 هرگز نمی شود

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت الله العظمی آقای میرزا محمد باقر

مع الله العظمی بقره طاب

حضرت آیت الله العظمی آقای میرزا محمد باقر در جواب

السلمین یعنی ستم در آیه چه بفرمایید

در این رساله و مسئله به این دلیل از قبل اکل و شرب با آنها و
 مباحی کردن آنها و بیگانهی آنان و زود دادن با آنان در این رساله و
 و دخول در حمله های آنان و زود دادن آنها به حمله های مسلمین و دعوت و
 فرود با آنها و اگر آیه و جمله دادن املاک و وساطت طلب با آنها و
 استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وساطت طلب از آنها و مخالفه
 زود آنها و اصلاح سر زودت آنان و اگر کردن برای آنها جملات و
 باعث مهربان از عتابین مسلمات شرعی از قبل جمله و حرارت و
 مسافت و شرکت و صلح و نحو این مورد از اجزاء معتبره و مساله با
 آنها مستحق است بقره شریف را هرگز ندیده اند اما نه عالمکم
 بسم الله تعالی

لازم است مسلمین با این فرق معاشرت و مخالفت و مساله را
 ترک کند فقط از مسلمانان جدا شود و آرامش و حفظ نظام را از
 دست بدهد

سند شماره ۴

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت الله العظمی آقای پروچردی

منع الله المسئین بطول حياته

حضرت آیت الله العظمی آقای پروچردی مدظلها العالی علی رؤس

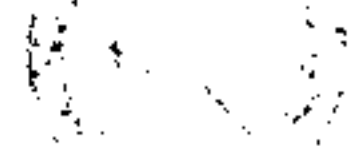
المسئین بمن محمد وآله چه میفرماید

راجع به معاشرت و معامله با یهودان از قبیل اکثر و شرب با آنها و
معانی کردن آنها و بهمانی آنها در روزن دادن تان ورن گرفتن از آنها
در قبول در حسابهای آنان و در دادن آنها به حسابهای مسلمین و شرب و
نوش با آنها و کرایه و اجاره دادن املاک و وساطت علیه با آنها و
استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وساطت علیه از آنها و معامله
فرد آنها و اصلاح بر صورت آنان و کل کردن برای آنها معائنات و
یاست هر یک از معاینات معاملات شرعیه از قبیل جفاه و مزارعه و
ساخت و شرکت و صلح و نحو این موارد از اجزاء معاشرت و معامله با
آنها مستحبی است نظر شریفه را سرقوم دلاویذ ایدام الله طابکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه معاشرت و معامله را
ترک کنند فقط از مسلمین تقاضا داریم آرامش و حفظ انتظام را از
دست نهند.

حسین الطباطبائی

بسم الله الرحمن الرحیم
حضرت آیت الله العظمی آقای پروچردی مدظلها العالی
سلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
در این خصوص که در مورد اجاره دادن املاک و وساطت علیه با آنها و
استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وساطت علیه از آنها و معامله
فرد آنها و اصلاح بر صورت آنان و کل کردن برای آنها معائنات و
یاست هر یک از معاینات معاملات شرعیه از قبیل جفاه و مزارعه و
ساخت و شرکت و صلح و نحو این موارد از اجزاء معاشرت و معامله با
آنها مستحبی است نظر شریفه را سرقوم دلاویذ ایدام الله طابکم
در روز دوازدهم بهشت در این خصوص که در مورد اجاره دادن املاک و
وساطت علیه با آنها و استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وساطت
علیه از آنها و معامله فرد آنها و اصلاح بر صورت آنان و کل کردن
برای آنها معائنات و یاست هر یک از معاینات معاملات شرعیه از قبیل
جفاه و مزارعه و ساخت و شرکت و صلح و نحو این موارد از اجزاء
معاشرت و معامله با آنها مستحبی است نظر شریفه را سرقوم
دلاویذ ایدام الله طابکم

بسم الله تعالی
سلام علیکم

نظر مبارک است و محترم حضرت آیت الله العظمی آقای پروچردی
اعلی الله مقامه کما صاحب است و فرقه ضالیه است
ساخته دشمنان اسلام است و در راه جهاد آنها همیشه
حرکت داشته و دارند و لذا بر مسلمانان لازم است
از معاشرت و معامله و معامله با آنها خودداری

نابیند
سید زهرا
۱۳۵۸/۱۰/۱۸

سند شماره ۵

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیة الله العظمی آقای بروجردی

مدعیه العظمی بقره طاب

حضرت آیة الله العظمی آقای بروجردی مدینه العالی علی راس

السنین بحق محمد وآله چه در ماه

راجع به عرق و منقعه با بهمان لایله اکل و شرب با آنها و
بجای کردن آنها و بسیاری از اینها در زمان با آن و در آن زمان که آنها
در عوارض حسیه آن در وقتها اینها بعضی از مسلمانان و غیره و
لرزش با آنها در آنجا و اجساد و بدن آنها و در مساحت طلب با آنها و
استعمال آن و اجاره نمودن آنها و مساحت طلب با آنها و مطالبه
و در آنها اصلاح بر ضرورت آن و اگر کردن بری آنها و اجاره
باست حرکت از آنجا و مساحت طلب از لیل جهاد و عوارض و
مسافت و ترک مساحت و عوارض نمود از اجاره مساحت و مطالبه با
آب سنگین است نظر شریف را بر کرم عرق امامان علیکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمانان از این عرق مساحت و مطالبه و مطالبه را
برگرفته از مسلمانان و در آنجا و مساحت طلب با آن
بست بخدمت

بسم الله

بسم الله الرحمن الرحیم

ع
ظلمه

محضر انور حضرت آیت الله العظمی بروجردی

با تقدیم احترام و عرض بوم روحانیت عظیمه استفتای محضر

عبارت آنست که فتوی آنست که عرق مساحت طلب با آنها

رویه عرق او برده شده است. از سند عا در در این برهم از زمان

که فرق ضلالتی است برین و سیم بارزه با دینت حق هستند

نظر ضرر نسبت به فتوی آن فقید معتمد در عزم تو باشد

با تشکر سید عرفان عسکری طباطبائی بروجردی

هرگز ارتباط انحصاری را با آنها برپا نکند که موجب تشییع و تقویت

این گروه و حزب باشد. هر چه حرام و اجتناب همه جانبه واجب است

همچنین مبارزه جهت محور و همکاران حزب شیطان مذکور بر جمیع

اعضای مسلمانان و ملت ایران و دولت عزیز نظام مقدس جمهوری اسلامی

واجب است. والسلام علیا وعلی جمیع اهلنا المرسلین - منبر کاش

سند شماره ۶

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت‌الله العظمی آقای بروجردی

مع الله الصلین بطول حياته

حضرت آیت‌الله العظمی آقای بروجردی مدظله العالی علی دینی

المسلمین یحیی محمد در آله چه بنرماید

راجع به معاشرت و معامله با یهودیان از قبیل اکل و شرب با آنها و
مهمانی کردن آنها و بیبشایی آنرا در حق و وزن دادن با آنان در حق که از آنها
در دخول در حسابهای آنان و داده دادن آنها به بعضیهای مسلمین و خرید و
فروشی با آنها و کراهیه و اجاره دادن املاک و وسائط نقلیه با آنها و
استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وسائط نقلیه از آنها و مطالبه
زود آنها و اصلاح سردسورت آنان و کلا کوفت برای آنها بجایا و
پاکت حرکت از میانین معاملات شریعه از قبیل جماعه و مزارعه و
مسافرت و شرکت و صلح و نحو این نمود از اجزاء معاشرت و معامله با
آنها مستحب است نظر شریف را مرحوم دارنده اتمام الله ملائکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه معاشرت و معامله و
ترک کند فقط از مسلمین تقاضا دارم آرامش و حفظ انظام ما از
دست ندهند.

حسین الطباطبائی

بسمه تعالی

آنچه فقیه اهل بیت صلوات الله علیه در حق
عالم تشیع رضوان الله تعالی علیه فرموده اند
در کمال محبت و واقفیت است و ما رسالهم در حق
دارند و این فرقه ضاله بهائیه منتشر نموده ایم

و معاشرت و رفت آمد با آنها و معامله با
آنها علی نحو الاطلاق جائز نیست و زن
مسلمان بر تزویج آنها در آمدن جائز نیست
و باطل است و از دواج با زن بهائیه جائز
نیست و باطل است چون کافر و مرتد باشند

بسم الله الرحمن الرحیم

محضر مبارک حضرت آیت‌الله العظمی آقای حاج سید عباس مدرسی بروجردی

سلام علیکم در حاشیه مرصعیه استفتائیه به محضر مبارک

مدرسی (سند المعصیه) آیت‌الله العظمی بروجردی

قدس الله روحه العزیزه که آورده شده است. دستها

دارد در این رساله از زبان که فرق ضاله، بهتر من

در سیم سازه با دنیا است همه هستند، نظر خود را

نسبت به فتوای آن معتمد فقیه مرحوم بنمایند.

در اول بند - سید میرزا سوری طباطبائی بروجردی

گرچه از دواج با اهل بائزات اما آنها اهل کتاب

نیستند - و باید آنها را در محضیقه و اثر و اقرار داد

تا یا هدایت شوند یا بسزای اعمال ننگ شیطانی

و شهوانی خود برسند اعاذنا الله من شرهم.

۱۷ شهریور ۱۳۱۴
حاج محمد علی میرزا

سند شماره ۷

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت‌الله العظمی آقای پروجردی

مع الله المسلمین بطول الخالق

حضرت آیت‌الله العظمی آقای پروجردی مدظله العالی علی رؤس

المسلمین بحق معبود آله چه بفرمایید

راجع به معاشرت و معامله با بهائیان از قبیل اکل و شرب با آنها و مهمانی کردن آنها و مهمانی آن‌ها در روز دامن یا نان دزن گرفتن از آنها و دخول در حمامهای آنان و راه دادن آنها به حمامهای مسلمین و خوردن و نوش با آنها و کراهت و اجاره دادن املاک و وسائط غلبه با آنها و استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وسائط غلبه از آنها و مخالفت برود آنها و اصلاح بر ضرورت آنان و کله کردن برای آنها مجازات و پانصد هریک از عناوین معاملات شرعیه از قبیل جمله و هزاره و مسافرت و شرکت و صلح و نمودن امور از انحاء معاشرت و معامله با آنها مستحبی است بجز شریف را هر قوم دلایده ادا نمائید تا لکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه معاشرت و مخالفت و معامله را ترک کنند فقط از مسلمین تقاضای عدم آرامش و حفظ انتظام ما از دست نهند.

حسین الطباطبائی

بسم الله الرحمن الرحیم

فتوای فوق مورد تأیید است

= مجروری آقا =

۱۳۸۸ / ۷ / ۲۷

بسم الله الرحمن الرحیم
حضرت آیت‌الله العظمی آقای پروجردی مدظله العالی
با تقدیم سلام و تحیات عرض نموده استفتای
حضرت آیت‌الله العظمی آقای پروجردی مدظله العالی
برو جردی رحمه الله علیکم آورده شد که
استدعا دارد در خصوص مسائلی که عرض نمائید
خاصه بهائیت تهرانی و سید مبارزه با
اسلام و مسلمین بپسند نظریه خود را نسبت
به فتوای آن فقید مقید بر عزم خود
که لازم الاجراست و در صورتی
ارادتمند گردید علیرضا علوی لیسوا بروجردی

سند شماره ۸

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت‌الله العظمی آقای بروجرودی

منع اهل الصلحین بطول خاکه

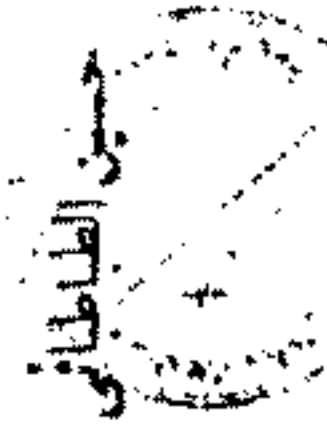
حضرت آیت‌الله العظمی آقای بروجرودی مدظله العالی علی رؤس

المسلمین بحق ممدود آله چه میفرمایید

راجع به مشورت و معامله با یهودیان از قبیل اکل و شرب با آنها و
 مهاسی کردن آنها و یهودانی آنقدر خون‌ریزانند که آنان روزگاری از آنها
 در دخول در حسابهای آنان در راه دادن آنها و مهاسیهای مسلمین و غیره و
 فروش با آنها و کرایه و اجاره دادن املاک و وساطت غلبه با آنها و
 استخدام آنان و اجازه نمودن املاک و وساطت غلبه با آنها و مهاسی
 نزد آنها و اصلاح سر و صورت آنان و کلاه کردن برای آنها سبانه و
 پانصدت هریک از عزیزین معاملات شریعه از قبیل جهاله و مزارعه و
 مسافرت و شرکت و صلح و نحو این امور از احواله مشفرت و معامله با
 آنها مستحبی است بطرف شریف را مرقوم دلایده امامان علیکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه مشفرت و معامله و مهاسه را
 ترک کنند فقط از مسلمین تقاضا نماند و آرامش و حفظ نظام ما اثر
 دست ندهند.

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت آیت‌الله العظمی آقای بروجرودی مدظله العالی علی رؤس

المسلمین بحق ممدود آله چه میفرمایید
 با آنکه عرض سلام در حدیث عریضه استفتاییم که کفر یهودیان
 فتوای است، الفقه و آیت ۱۱ الفقه بروجرودی مدظله العالی علی رؤس
 المسلمین است. استماع مداردین بر سر از زبان کسوف
 آهسته آهسته و مبارزه با یهودیت صفت نیستند و نظر خود را
 ضالم و تبرین و کسبه مبارزه با یهودیت صفت نیستند و نظر خود را
 نسبت به فتوای آیت فقیه فقیه مرقوم بفرمایید

علی رضا علوی
 کسبه بروجرودی
 آیت‌الله العظمی آقای بروجرودی مدظله العالی علی رؤس
 المسلمین بحق ممدود آله چه میفرمایید
 با آنکه عرض سلام در حدیث عریضه استفتاییم که کفر یهودیان
 فتوای است، الفقه و آیت ۱۱ الفقه بروجرودی مدظله العالی علی رؤس
 المسلمین است. استماع مداردین بر سر از زبان کسوف
 آهسته آهسته و مبارزه با یهودیت صفت نیستند و نظر خود را
 ضالم و تبرین و کسبه مبارزه با یهودیت صفت نیستند و نظر خود را
 نسبت به فتوای آیت فقیه فقیه مرقوم بفرمایید

سند شماره ۹

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت الله العظمی آقای بروجرودی

منع الله المسلمين بطول هاه

حضرت آیت الله العظمی آقای بروجرودی مدقانه العالی علی رؤس

المسلمین بحق مسدود آله چه میفرماید

راجع به سعادت و سخطه با یمنان از قبیل اکل و شرب با آنها و
همانی کردن آنها و بسیاری آن که وزن دادن با آنان وزن گرفتن از آنها
در عول در حسابهای آنان و داد دادن آنها به حسابهای مسلمین و غیره و
فروش با آنها و کفایت و اجاره دادن املاک و وساطت طلبه با آنها و
استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وساطت طلبه از آنها و مطالبه
رزه آنها و اصلاح سر و صورت آنان و کفر کردن برای آنها و اجاره
باعت خریدن از متکبرین مسلمانان غیره از قبیل جمله و مزاجه و
سختی و شرکت و صلح و نحو این امور از اعضاء و منقرت و معامله با
آنها سندی است نظر شریف و ابراهیم بلزید امامه ظلمکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه مملکت و مخالفت و معامله را
نزد کنند قطب از مسلمین تقاضا دارم آدامش و حفظ انظام با از

دست نهند

بسم الله الرحمن الرحيم
حضرت محترم حضرت آیت الله العظمی آقا حسین
با تقدیم سلام در حاکم استفتای به محضر مبارک استفتای
استاد العفیه آیت الله العظمی بروجرودی مد الله
رحم الخیر آوردند ه استفتا دارد در این
بسم الله الرحمن الرحيم که فرقه یمنان از قبیل اکل و شرب با آنها
با ریاست محمد اند نظر خود را نسبت به فرمای
آن خصم عقیده مرعفا لغو ما میفرماید در صورتی
با شکر سید علی رضا صاحب طباطبائی

بسمه تعالی

بسم علیکم در صفت گشته است

جواب استفتا و جنابا کرم

مرحوم آیت الله العظمی بروجرودی مد الله تعالی

فرموده باید مسلمانان و هرگونه رابطه و معاشرت

و معامله با این فرقه ضاله ترک کنند

که در نظر علی و صفی و غیره

سند شماره ۱۰

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت‌الله العظمی آقای بروجردی

منع الله المسلمين بطول جماعه

حضرت آیت‌الله العظمی آقای بروجردی مدظله العالی علی رؤس

المسلمین یحق معذرت آله چه میفرماید

راجع به معاشرت و معامله با یهودیان از قبیل اکل و شرب با آنها و مهمانی کردن آنها و بهمانی آنها وزن دادن با آنان وزن گرفتن از آنها و دخول در حسابهای آنان و راه دادن آنها و حملهای مسلمین در خرید و فروش با آنها و کرایه و اجاره دادن املاک و وسائط خلیه با آنها و استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وسائط خلیه از آنها و مخالجه نزد آنها و اصلاح سردسورت آنان و کل کردن بری آنها چنانچه و باحت هربك از عناوین معاملات شرعیه از قبیل جمله و مزارعه و مساقط و شركت و صلح و نحو این امور از اجزاء معاشرت و معامله با آنها مستثنی است بنظر شریف را مرقوم دلایده امام الله علیکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه معاشرت و مخالطه و معامله را ترك کنند فقط از مسلمین تقاضا دارم آرامش و حفظ انتظام را از دست ندهند.

حسین الطباطبائی

بسم الله الرحمن الرحیم
صفحه ۱۰۰
حضرت آیت‌الله العظمی آقای بروجردی مدظله العالی

بالتعمیم سلام در ماه شعبان ۱۳۰۴ هجری قمری استفتاء شد که در معاشرت با یهودیان چه حکمی است
حضرت آیت‌الله العظمی بروجردی مدظله العالی فرمودند که در معاشرت با یهودیان و در معاملات با آنها و در اجاره دادن املاک و وسائط خلیه با آنها و استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وسائط خلیه از آنها و مخالجه نزد آنها و اصلاح سردسورت آنان و کل کردن بری آنها چنانچه و باحت هربك از عناوین معاملات شرعیه از قبیل جمله و مزارعه و مساقط و شركت و صلح و نحو این امور از اجزاء معاشرت و معامله با آنها مستثنی است بنظر شریف را مرقوم دلایده امام الله علیکم

در روایتی دیگر آمده است

در روایتی دیگر آمده است

در فرض سوال نظر اینجا است که اگر از
از معاشرت با این فرقه است چون
عناصر بدنی در صورتیکه رعایت حقوق
موجب بجا است است و هم چنین معاشرت
با آنها موجب تقویت طریقه آنها است لذا
معامله با آنها نیز باید ترك شود

ترابنعلی عقیق کابلی

سند شماره ۱۱

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سلام علیکم ورحمة ربکم وعلیهم اجمعین
شما ای رستادگان و پیغمبران الهی العظمی و کبری
سینا الهی صبح الغریب آورده بره لایست
دلبر در لایست بر صبح ازینا کت ندونی ما الهی
و سلم مبارزه با رانست حضرت بیست و نعل خود را
را نشینت بر تنو ای آنگون ضعیف و ضعیف هر دو
عبد الرضا با فرزند

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ - نظر حضرت میرزا مطابق
با نظر مبارک آن مرجع جلیل القادر اعلی الله مقامه
و با امثال . و الحمد لله رب العالمین ۱۴۳۰ م
لطف لایست

استفتائات از محضر مبارک

حضرت آیت الله العظمی آقای بروجرودی

معراه المسلمین بطول عامه

حضرت آیت الله العظمی آقای بروجرودی مدظله العالی علی رؤس
المسلمین بحق سمدو آه چه میفرمایید

داخل جمع جماعت و مسلمه با بهیمن از قبیل اکل و شرب با آنها و
مهمانی کردن آنها و بهمانی آنها فخر و ذندان با آنان دوزخ کردن آنرا
و دخول در جنابهای آنان و راه دادن آنها به عملهای مسلمین و خیریه و
فروش با آنها و کراهیه و اجاره دادن املاک و وساطت علیه با آنها و
استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وساطت علیه از آنها و متابعیه
زود آنها و اصلاح سر و صورت آنان و کفر کردن بر روی آنها میثاق و
بیت هر یک از عتاقین مصلحت خیریه از قبیل جمله و مزایعه و
مسائل و شرکت و صلح و نحو این امور از اجتناب مسئرت و معامله با
آنها مستثنی است نظر شریف را مرقوم دارید ان شاء الله تعالی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لازم است مسلمین با این فرقه مسئرت و معامله و معامله را
بنا کرده فقط از مسلمین جدا دارم آرامش و حفظ اعتقاد ما از
دست نماند.

سند شماره ۱۲

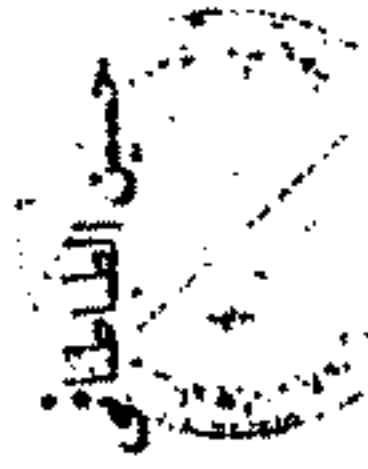
استفتاء از محضر مبارک حضرت آیت‌الله العظمی آقای پرو جردی

منع‌الله المسلمین بطول ضاعه
حضرت آیت‌الله العظمی آقای پرو جردی مدظله العالی علی رؤس
المسلمین یحیی محمد بن آله چه بیترمایه

راجع به شایسته و مسئله با بیعتان از قبیل اکل و شرب با آنها و
مهرانی کردن آنها و بهمانی آنان در روز دامن یا آنان در زن کردن از آنها
در دخول بدو حمله‌های آنان و در انداختن آنها به مسلمانان و غیره و
فروش یا آنها و کرایه و اجاره دادن املاک و وساطت علیه با آنها و
استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وساطت علیه با آنها و مسالجه
زود آنها و اصلاح سر و صورت آنان و کله کردن بری آنها و جانا و
یا صحت هر یک از عتوبین مصلحت شریک از قبیل جمله و مزایعه و
مسائل و شرکت و صلح و نمودن این امور از اجزاء منفرد و مسئله با
آنها مستثنی است بنظر شریف را مرقوم دلتی لایحه طلبکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه معاشرت و مخالطه و مسئله را
ترک کنند فقط از مسلمین تقاضا دارم آراش و حفظ اعتقاد را از
دست نهند.

مقالی
بسمه تعالی
محضر مبارک حضرت آیت‌الله العظمی پرو جردی مدظله العالی
با عرض تحسین و احترام
حضرت آیت‌الله العظمی پرو جردی مدظله العالی
تائید می‌گردد علی‌ضبط
بسمه تعالی

ضاربه سوال در مطابقت آن با اسلام است
بسمه تعالی
سید محمد باقر
بسمه تعالی
بسمه تعالی

سند شماره ۱۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مخبره کتبه حضرت آیت الله العظمی در حدیث و فقه شیعه
با تقدیم سلام در حدیث و فقه شیعه استفتاء شد که
مقارن آیت الله العظمی در حدیث و فقه شیعه آیت الله العظمی
از حدیث و فقه شیعه استفتاء شد که فرقه خاندان خاصه را
تسویه و تسبیح صابون با اسلام و معجزه استفتاء لطیف شود
در نسبت به فقه شیعه استفتاء شد که فرقه خاندان خاصه را
تسویه و تسبیح صابون با اسلام و معجزه استفتاء شد که

محمدی عمادی

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت الله العظمی آقای پرویز جردی

منع الله الصلحین بطول طاقه

حضرت آیت الله العظمی آقای پرویز جردی مدظله العالی علی رؤس

المسلمین بطی مصلحتاً که چه بفرمایند

راجع به حضرت و سلفه بایمان از قبیل اکل و شرب با آنها و
میانی کردن آنها و میانی آنان در وقت نماز با این دین گرفتن از آنها
و دخول در مجلسهای آنان در زمان آنجا بعضیهای مسلمین و غیره و
فروش با آنها و کراهیه و اجتناب دادن املاک و وسایط طلبه با آنها و
استعمال آنان و اجاره نمودن املاک و وسایط طلبه از آنها و مخالفت
زود آنها و اصلاح سردسوره آنان و کثرت کردن بری آنها چنانچه
باحت حرکت از مغربین مسلمانان غریبه از قبل جمعه و هزاره و
مسافران و حرکت و صلح و امر این امور از انحصار مخالفت و مخالفت با
آنها مستحب است نظر عرف و امر و فرموده انجمن نظامی

بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى

لازم است مسلمین با این فرقه مخالفت و مخالفت را
نزد کنند قطب از مسلمین و انجمن نظامی و حفظ نظام را از
دست نهند.

حسین الطباطبائی

بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى

کفر دعوی الوهیت یا نبوت و نیز منکر نبوت خاتم پیامبران یا منکر ضرورت یا دین
مسلم و مجمع علیه بن مسلمین می باشد، و این فرقه از بیرون علی محراب هستند
که به ترتیب هم دعوی نبوت بود و هم دعوی الوهیت و هم منکر خاتم پیامبران و
هم منکر ضرورت یا دین مثل نماز و مسائل آن هستند، بنا بر این از نظر موازین فقه
شرعی معتقد اسلام این افراد کافر هستند، اما اگر فقط اسما بهائیه شوند یعنی داخل
این حزب و مرام باشد ولی در عقاید آنها پیروی نکند مانند کفر گویسته با کداز
لحاظ سیاسی و کفر نیست هستند ولی منکر وجود خدا و پیامبر نیستند چنین کسی
کافر نمی باشد.

۱۹ سنو الخیر ۱۴۳۱ هـ

۱۳۸۸ / ۱۱ / ۶۵ ش

حضرت آیت الله العظمی شایسته شایسته
تقدیر

سند شماره ۱۴

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت‌الله العظمی آقای پروجردی

منع‌الله الصلوات بطول بقاءه

حضرت آیت‌الله العظمی آقای پروجردی مدظله العالی علی رؤس

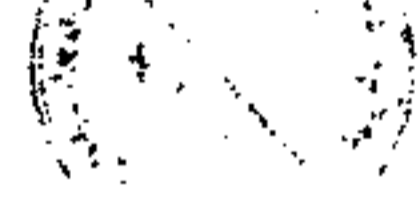
المسلمین بحسن معذرت‌آله چه میفرماید

راجع به معاشرت و معامله با یهودین از قبیل اکل و شرب با آنها و
مهمانی کردن آنها و مهمانی آنان و وزن دادن با آنان وزن گرفتن از آنها
و دخول در حمامهای آنان و راه دادن آنها بحمامهای مسلمین و خرید و
فروش با آنها و کراهت و اجاره دادن املاک و وسائل علیه با آنها و
استخدام آنان و اجازه نمودن املاک و وسائل علیه از آنها و مخالجه
زود آنها و اصلاح سردسورت آنان و کله کردن برای آنها میخانه و
باشت حرکت از خانه در معاملات شرعیه از قبیل جمله و مزارعه و
مسافقت و شرکت و سلح و نحو این امور از اجزاء معاشرت و معامله با
آنها مستثنی است بظن شریف را مرقوم دلایله اداالله ظلمکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه معاشرت و مخالطه و معامله را
ترک کنند فقط از مسلمین تقاضا دارم آرامش و حفظ انتظام را از
دست ندهند.

حسین الطباطبائی

بسم الله

حضرت بزرگوار حضرت آیت الله
با تقدیم سلام در عاصیه عرضیه استفتاییم بحضرت مبارک
است و التفتح به آیت الله العظمی پروجردی قدس الله روحه الفکر
آفریده شده است. استدعا کرد در این باره بریم از زبان
خود در اینست به قدری آن فقید مرجع نورانی
سیرت رضوانی علی ما فی سیرت

شیخ نبیست قدس بین و نظیر این حضرت بزرگوار
راغ اتمت بزرگوار در سی سده و سیف کا شاکتین با برترین در کمال
و مدار و سنده و خاصه در دراج با این شیخ و موافقت از همه نام
همینان نوروز در هر حال حفظ انتظام و آرامش نیز لازم است
۱۳۴۱ / ۲ / ۲۲ مورخین حدیث
ایرین

سند شماره ۱۵

بسم الله الرحمن الرحيم
 حضرت مبارک حضرت آیت الله العظمی صدر شیخ محمد علی محمدی مدظلها

با تشکر سلام در صحنه عرضیه استعانتاً به حضرت
 مبارک مترجم است را لفظی و آحاد الاما غفلت بر و جردی

تدوین الاما روضه العظیمه - آدرسه سادات . استنادا ذکر در
 رعی بر سیم از زبان که بر طرف ضالم ترجمه سیم مبارزه
 با ریاست صحنه سینه نظر ضروراً نسبت م متعلقه ای آری عظیم
 و غیره مرتبه م لفظی سیم عظیمی

بسم الله الرحمن الرحيم
 حضرت مبارک حضرت آیت الله العظمی صدر شیخ محمد علی محمدی مدظلها
 شیخ و مودت حضرت صدر شیخ محمد علی محمدی مدظلها

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت الله العظمی آقای پرو جردی

شیخ الله المسلمین بطول غایه
 حضرت آیت الله العظمی آقای پرو جردی مدظلها العالی علی رؤس
 المسلمین یعنی مسلمانان که چه میفرمایند

راجع به مشورت و مصلحه با بهائیان از قبیل اکل و شرب با آنها و
 بهمان کردن آنها و بهمانی آنها در فن دوزن. این با آن دوزن کردن با آنها
 و دخول در صحنه ای آنان در راه دادن آنها حمله های مسلمین و خیریت و
 فرودن با آنها که ایه و اجاره دادن اموالک و وساطت علیه با آنها و
 استخدام آنان و اجاره سویدن اموالک و وساطت علیه از آنها و مصلحه
 بود آنها و اصلاح سر و صورت آنان و اگر کردن برای آنها جهالت و
 باعث هرباک از عبادین مسلمانان شریجه از قیل جهالت و مزاجه و
 سفاکت و شرکت و سلطه و نسو این امور از اوصاف مشورت و مصلحه با
 آنها مستحبی است بطور شریف را مرتفعه دلایره اولیای الله علیکم
 بسم الله تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه مشورت و مصلحه و مصلحه را
 ترک کند فقط از مسلمین چنانچه دارم آرامش و سفت اعتقاد ما از
 دست نماند.

حسین الطباطبائی

سند شماره ۱۶

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت الله العظمی آقای بروجردی

منع الله الصلحین بقول جاتحه

حضرت آیت الله العظمی آقای بروجردی مدظله العالی علی رؤس

المسلمین یمن سعید و آله چه میفرمایید

راجع به معاشرت و معامله با یهودیان از قبیل اکل و شرب با آنها و مهمانی کردن آنها و بیسمانی آنان و وزن و وزن دادن با آنان و وزن گرفتن از آنها و دخول در حمامهای آنان و راه دادن آنها به حمامهای مسلمین و خرید و فروش با آنها و کرایه و اجاره دادن املاک و وسائط نقلیه با آنها و استخدام آنان و اجازه نمودن املاک و وسائط نقلیه از آنها و مطالبه نزد آنها و اصلاح سر و صورت آنان و کلاه کردن برای آنها سجانه و بخت هر یک از عتادین معاملات شرعیه از قبیل جمله و مزارعه و مسافلت و شرکت و صلح و تموین امور از انحاء منسرت و معامله با آنها مستحبی است بنظر شریف را هر قوم دارید ادام الله ظالمکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه معاشرت و معامله و مسافله را ترك کنند قطعا از مسلمین تقاضا دارم آرامش و حفظ انتظام ما از دست ندهند.

حسین الطباطبائی

محضر مبارک حضرت آیت الله العظمی آقا سید محمد باقر
سلام علیکم
رویه شریفه عرضیم (استفتاء) بیه محضر مبارک
منواری (استفسار) الشیخها و آیت الله العظمی بروجردی
تقریب الله روحه العزیز و اکرامه سعادت. (استفتاء)
در باره در این بوجه از زبان که فرقی خصله و لایحین

بسمه تعالی
حضرت آیت الله العظمی آقا سید محمد باقر
رویه شریفه عرضیم (استفتاء) بیه محضر مبارک
منواری (استفسار) الشیخها و آیت الله العظمی بروجردی
تقریب الله روحه العزیز و اکرامه سعادت. (استفتاء)
در باره در این بوجه از زبان که فرقی خصله و لایحین

رویه شریفه عرضیم (استفتاء) بیه محضر مبارک
منواری (استفسار) الشیخها و آیت الله العظمی بروجردی
تقریب الله روحه العزیز و اکرامه سعادت. (استفتاء)

سند شماره ۱۷

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت‌الله العظمی آقای پروچردی

مع آله الصالحین بطول جاهه

حضرت آیت‌الله العظمی آقای پروچردی مدظال العالی علی رؤس

المسلمین بحق محمد وآله چه میفرماید

راجع به معاشرت و معامله با یهودیان از قبیل ذکال و شرب با آنها و مهمانی کردن آنها و مهمانی آنان در ضمن روزن دهن با آنان وزن گرفتن از آنها و دخول در حسابهای آنان و راه دادن آنها به حسابهای مسلمین و خرد و فروش با آنها و کرایه و اجاره دادن املاک و وساطت غلبه با آنها و استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وساطت غلبه از آنها و مخالفتی نه آنها و اصلاح سردسورت آنان و کله کردن برای آنها مجازات و یا تحت حرکت از شانین معاملات شرعی از قبیل جماله و مزارعه و مساقات و شرکت و صلح و تموین نمودن از انحاء معاشرت و معامله با آنها مستلزمی است نظر شریف را مرقوم دارید ادامة ظلمتکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه معاشرت و مخالفت و معامله را ترک کنند فقط از مسلمین تقاضا دارم آرامش و حفظ انظام را از دست ندهند.

حسین الطباطبائی

حضرت آیت‌الله العظمی
حضرت آیت‌الله العظمی آیت‌الله حاج شیخ محمد تقی
بانهیم سلام در حق آیت‌الله العظمی قرائی
حضرت آیت‌الله العظمی پروچردی - رحمه الله
علیه - تقدیم کرده است آنکه عازان دور
در چنین زمانه روحی ضایع خاصه است
شهرت و رسم بسیار با ریاضت حقه سپید
آیا قرائی تقسیم قضیه مرحوم استاد العظمی
ببر چه حدی علی الرغم لازم الاجرا
می باشد ؟

فردی زود خارج از زمین اسلام هستند و با
دستی اجانب بر وجود آمده و انبلیم و سلطانی
در دست آنها برای افساد جابده میباشند. هانطور
که این سید ما چون مرحوم (در اوج جوانی قدس سره) و مرحوم
امام حسین قدس سره در سال ۱۳۴۰ هجری برای ایشان
موقوف داشته اند لازم است همان از مردم ترویج آنها
خود در این مملکت ترک مراد و معامله نمایند و آنها را به حال
عمومی رانند و هر که موجب نجات میشوند. افرغای آنانم
آنها دست بزرگان ایشان هستند.

۱۳۸۸
۱۳۸۸

سند شماره ۱۸

استفتاء از محضر مبارک
حضرت آیت‌الله العظمی آقای پرویز جوهری

منع الله الصلین بطول غایه
حضرت آیت‌الله العظمی آقای پرویز جوهری مدظله العالی علی رؤس
المسلمین یحیی محمدزاده چه میفرمایید

راجع به عسرت و سئله بهیمن از قبیل اکل و شرب با آنها و
مسانی کردن آنها و بهمانی آنان در وزن و وزن کردن آنها
در دخول در حمامهای آنان و راه دادن آنها به حمامهای مسلمین و خرید و
فروش با آنها و کراهت و اجاره دادن املاک و وساطت علیه با آنها و
استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و سئله نقلیه از آنها و منافع
زود آنها در اصلاح سرز صورت آنان و کلو کردن برای آنها حججات و
بخت هریک از عذارین معاملات شریعه از قبیل جهانه و مزارعه و
ساقط و شرکت و صلح و نحو این امور از انحاء عسرت و منافع با
آنها مستثنی است نظر شریف را مرقوم دارید امام الله ظالمکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرق، عسرت و منافعه و منافع را
ترک کنند فقط از مسلمین چنانچه دارم آرامش و حفظ انتظام را از
وست بکنند.

حضرت مبارک حضرت آیت‌الله حاج سید محمود هاشمی شاهرودی
دام عزه

سلام علیکم : لطفاً نظر خود را نسبت به این فتوی
محکوم آیت‌الله العظمی کربجری در بیان نماید
و وظیفه مسلمین در حال حاضر چیست با کفر

محمد کلیدوست

۱۹/۴/۸۹

بسیارند
ضمیمه آن بزرگوار فکرم کرده‌اند
صالح موازین شرعی است

۸۹/۳/۱۱

سند شماره ۱۹

بسم الله الرحمن الرحيم
 بحسب ما في كتاب الله العزيز
 يا قديم درجائهم غرضه لخدمت حضوران فتوای
 استادان فقهاء آیت الله العظمیٰ بروجردی و دیگر علمای
 آفریده است که عبادت در پیشگاه زمانه
 غرق فیض خاصه بها آیت تبرک و سید مبارکه
 با احترام و محبتی بیستند نظر خود را نسبت به
 فتوای آت حصیه فقید مرقوم بفرمایند که
 لازم الاجراست

استفتاء از محضر مبارک
 حضرت آیت الله العظمی آقای بروجردی
 منع الله المسلمين بطول عامه
 حضرت آیت الله العظمی آقای بروجردی مدظله العالی علی رؤس
 المسلمين جعل ممدواً له چه میفرماید
 راجع به معاشرت و معامله با یهودیان از قبیل ذکون و شرب با آنها و
 مهمانی کردن آنها و پیمان آلودن و وزن دادن با آنان وزن گرفتن از آنها
 و دخول در حسابهای آنان و راه دادن آنها بحسابهای مسلمین و خرید و
 فروش با آنها و کراهت و اجاره دادن املاک و وسائط نقلیه با آنها و
 استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وسائط نقلیه از آنها و متاعه
 زود آنها و اصلاح سردسورت آنان و کل کردن برای آنها بیعتنا و
 پابست هر يك از عنایین معاملات شرفیه از قبیل جمله و مزاجه و
 مسافرت و شرکت و صلح و نحو این امور از احوال معاشرت و معامله با
 آنها مستحب است نظر شریف را مرقوم دارید امام الله ظمکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه معاشرت و معامله را
 ترك کنند قطب از مسلمین تقاضا دارم آرامش و حفظ انظام را از
 دست نهند.

باسم تعالی
 هر آن چه در عهد توپیت با ما میاید این فرقه مناله برود، اتم
 از جا نرسد، اعتدال و معامله جمیع نسبت و لازم است
 مسلمین از این امور در صورت تبلیغ این گروه آنها
 اجتناب کنند.

سند شماره ۲۰

بسم الله الرحمن الرحيم

محمود مبارک حضرت آية الله العظمى في الدين والعلوم والسياسة
 علمه على كل شيء عظيم انتمنا إليه حضورنا في قديسي اجتهاد والعقائد
 سلاماً على روحه سيدي عظيم انتمنا إليه حضورنا في قديسي اجتهاد والعقائد
 والمجاهدين في آية الله العظمى سيدي جبري قدس الله روحه العزيم
 آفرده كده است اجتماعاً كبرياً ودينياً برهمنياً از روزگار گذرون
 هيا كه تشریح كليم مبارزه با بايات حقه بپيسته نظر خود را نسبت
 به قدراتي آيا فيهم فقيه مرتب الفوائد . سكرتاري علمي
 بهروز

با این سخن فریاد برادران ما در حق است

میرزا بشیر
۸۴۱۰۴

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آية الله العظمى آقای بروجردي

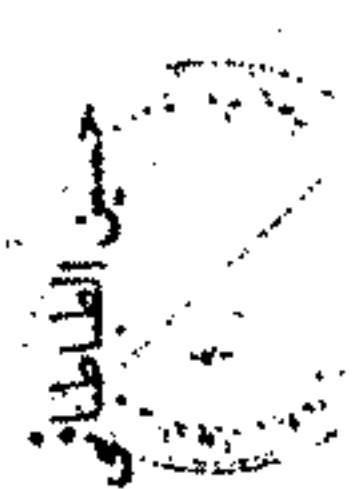
منع الله المسلمين بطول فاعه

حضرت آية الله العظمى آقای بروجردي مدظله العالی علی رؤس

المسلمين يعني محمداً له چه ميژ مايه
 دايج معاشرت و مسلمه باهيان لا قيل اكل وشرب با آنها و
 مهماني کردن آنها و پيماني آنها ضمن روزن دادن یا نان وزن گرفتن از آنها
 ودخول در مجلسهای آنان و در آمدن آنها بمجلسهای مسلمين و غيرت و
 فروش با آنها و کراهيه و اجاره دادن املاک و وساطت عليه با آنها و
 استخدام آنان و اجاره نمودن املاک و وساطت عليه از آنها و مطالبه
 نزد آنها و اصلاح سر و صورت آنان و کل کردن بری آنها مجاناً و
 ياقت هريك از عناوين معاملات شريف لا قيل جمله و مزارعه و
 سلفت و شريک و صلح و حصول نمودن از املاء و مشورت و مسلمه با
 آنها مستغنی است بظرف شريف را مرقوم دلاید انما الله عالمکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمين با اين فرقه معاشرت و مخالطه و معامله را
 ترك كند فقط از مسلمين همانا دارم آردش و حفظ انتظام را از
 دست نمانده

حسين الطباطبائي

سند شماره ۲۱

بسم الله الرحمن الرحيم
 حضور انور صاحب آیت الله عروج زید الله
 در روز دوشنبه دهم فکرمه با تقدیم سلام
 برای حاشیه استفتاء در مورد زود
 ضالم بهائیت در صورتی که در سماج
 سید محمدرضا زید الله

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت الله العظمی آقای پروجردی

منع الله المسلمين بطول عاهه

حضرت آیت الله العظمی آقای پروجردی مدظله العالی علی رؤس

المسلمین بحق محمد وآله چه میفرماید

راجع به معاشرت و معامله با یهودیان از قبیل اکل و شرب با آنها و
 مهمانی کردن آنها و مهمانی آنان و وزن دادن با آنان وزن گرفتن از آنها
 و دخول در حسابهای آنان و زده دادن آنها به حسابهای مسلمین و خرید و
 فروش با آنها و کرایه و اجاره دادن املاک و وساطت غلبه با آنها و
 استخدام آنان و اجازه نمودن املاک و وساطت غلبه از آنها و متعلقه
 نزد آنها و اصلاح سردسورت آنان و کتوکردن برای آنها اجازت و
 یا تمت هر یک از عناوین معاملات شرعیه از قبیل جمله و مزارعه و
 مسافرت و شرکت و صلح و نحو این نمود از اجزاء معاشرت و معامله با
 آنها مستحبی است بنظر شریف را مرقوم دارید ادامة ظلمکم

بسمه تعالی

لازم است مسلمین با این فرقه معاشرت و معامله و

تراک کنند قطب از مسلمین تشایا ما دم آرامش و حفظ انتظام را از

دست نهند.

حسین الطباطبائی

با سلام

جوابی منظم له مورد تأیید اینجانب می باشد
 البته امروز محدودیت زمان صدور فتوای این
 نیت باید مسلمانان منقسم شوند و جلالتی را
 مبارزه با آنان نکنند چنانچه مبادای کار
 جوانان ما رهنه نمهند و عقائد باطل و درین
 خود کما غفلة قدرتها شرق و غرب است
 رواج دهند و ترفیق مسلمانان را
 ۸۷۱۲۰۲۵ نه خداست حق عالم
 بر او صلوات

سند شماره ۲۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 محضر مبارک حضرت آیت الله العظمی خراسانی
 عنین بر حق رسالت خداوند در مقام عرض
 استحضار حضرت آیت الله العظمی حاج آقا حسین بروردی اقدوس
 لطف خواجه خداست حضرت را نظر به کتب خود در این
 محضر در وقت فراغت
 تشکر و سپاس عرض می‌گردد

استفتاء از محضر مبارک

حضرت آیت الله العظمی آقای پرویزی
 منبعه المسلمین بطول جامع
 حضرت آیت الله العظمی آقا پرویزی مدینه عالی طری
 المسلمین چون مسلمانان چه مبارک
 جامع به معرفت و سلفه با برهان و دلیل اکل و شرب با آنها و
 میانی کردن آنها و میانی آنرا و غیره و با آن زن گرفتن از آنها
 در خود در حدیثی آن در حدیثی آن با میانی مسلمانان و غیره و
 فروش با آنها و گواهی و اجاره دادن آنها و وسایط طلبه با آنها و
 استخدام آنها و اجاره دادن آنها و وسایط طلبه با آنها و
 زده آنها و اصلاح بر صورت آنها و گواهی بری آنها و
 باست حرکت از حدیثی سلفه شریعه از کتب سلفه و مزاجه و
 سلفه و حرکت و سلفه و همین مورد از احادیث سلفه و سلفه با
 آنها مستعمل است نظر شریف ما هر قوم دایره احادیث ظلم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لازم است مسلمانان با این فرقه سلفه و سلفه و
 زده کتب سلفه از مسلمانان شناختن و حفظ احکام ما را
 بست

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ تاریخ ۲۲ ربیع الثانی ۱۴۳۱ - ۱۴۲۷/۱۴۸۸

جواب: سند مغروضه را در بحث تجارت تفصیلاً و مستهلاً مستعرض شده ایم، و لکن اجمال جواب بر این می‌باشد:
 معاشرت (رفت و آمد) با فرقه بهائیت و سایر کفار اگر موجب سستی عقیده اسلامی باشد جایز نیست
 و لکن معامله (داد و ستد) با فرقه مذکور و سایر کفار شرعاً اشکالی ندارد، مگر آنکه متعلق معامله سلاح
 جنگی است و زمان نیز زمان جنگ باشد. فروختن آن به اعدای دین جایز نیست. ولی در حال هدنة (صلح)
 مانعی ندارد. و همین است بیع سلاح به کفار یکدیگر متعاقب آنها با کفار باشد.
 و اما سند لزوم با جمع فرق کفار و مسلمانی که در حکم کفار می‌باشد مثل غلام و نواصب را در کتاب منهاج الاحکام
 تفصیلاً مستعرض شده ایم، لکن به آنها مراجع فرمائید.

استفتاء فی الذل التبریز

فهرست مأخذ و مصادر مطالب

- ۲۳- قرآن
۲۴- احسن القصص
۲۵- اسرار الاثار
۲۶- اعيان الشيعه
۲۷- انشعاب در بهائيت
۲۸- بهائيان
۲۹- بهائىگرى كسروى
۳۰- بيان عربى
۳۱- بيان فارسى
۳۲- تاريخ نوبنياد
۳۳- تفسير برهان
۳۴- تلخيص تاريخ نبيل زرندى
۳۵- جامع المسائل آية الله فاضل
۳۶- جاىگاه صهيونىست هاى مسيحى
۳۷- خاطرات صبحى
۳۸- رساله اجوبه استفتائات
۳۹- سير انحطاط دين در غرب
۴۰- شرح نهج البلاغه ابن ابى الحديد
- ۴۱- شهد الفضله
۴۲- صحيفه امام خمينى
۴۳- ظهور الحق
۴۴- فتنه باب
۴۵- قرن بديع
۴۶- قصص قرآن
۴۷- كتاب اقدس
۴۸- الذريعه
۴۹- الكواكب الدريره
۵۰- مرآت العارفين فى دفع شبهات
المبطلين
۵۱- مستيقظ
۵۲- مطلع الانوار
۵۳- مفتاح باب و بهاء
۵۴- موسوعة البرقانى فى فقه الشيعه
۵۵- نقطة الكاف
۵۶- هشت بهشت